

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra řízení

Diplomová práce

Strategický plán obce

Jana Hrádková

© 2013 ČZU v Praze

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Strategický plán obce" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 25. Března 2013

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala panu Ing. Pavlu Moulisovi, Ph.D. za odborné vedení diplomové práce a za jeho rady při jejím zpracování.

Strategický plán obce

Strategic plan of municipality

Souhrn

Náplní diplomové práce je sestavení návrhu strategického plánu pro obec Stráž nad Ohří. Tato práce je rozdělena do dvou částí, teoretické a praktické. První část se zabývá problematikou strategického plánování, nástroji používaných při řízení obce a nástroji regionální politiky. Dále je v této části popis obce a její fungování na základě legislativy. Praktická část se zabývá popisem obce Stráž nad Ohří, její historií a možnostmi rozvoje této obce. Na závěr praktické části je zpracován návrh strategického plánu obce Stráž nad Ohří s hlavními prioritami a výčtem možností financování těchto záměrů.

Summary

The aim of this thesis is the formulation of the draft strategic plan for the village Stráž nad Ohří. This work is dividend into two parts, theoretical and practical. The first part deals with strategic planning tool used to manage the village and instruments of regional policy. Furthermore, in this section a description of the municipality and its operation according to the legislation. The practical part describes the village Stráž nad Ohří, its history and development possibilities for this community. At the conclusion of the practical part contains a draft strategic plan of the village Stráž nad Ohří with the main priorities and a list of possible funding of these plans.

Klíčová slova:

strategické plánování, strategický rozvoj, nástroje řízení obce, rozpočet obce, propagace obce, nástroje regionální politiky

Keywords:

strategic planning, strategic development, managment tools municipality, budget community, promoting community, regional policy instrument

Obsah

1.	Úvod.....	10
2.	Cíl práce a metodika	11
3.	Teoretická východiska	13
3.1	Nástroje používané při řízení obce.....	13
3.1.1	Legislativa.....	13
3.1.1.1	Obecně závazné vyhlášky.....	13
3.1.1.2	Nařízení obce.....	13
3.1.2	Územní plánování	14
3.1.2.1	Územně plánovací podklady	14
3.1.2.2	Politika územního rozvoje.....	14
3.1.2.3	Územně plánovací dokumentace.....	15
3.1.2.4	Územní rozhodnutí (územní souhlas).....	15
3.1.2.5	Územní řízení	16
3.1.2.6	Územní opatření o stavební uzávěře a územní opatření o asanaci území 16	
3.1.2.7	Úprava vztahů v území.....	17
3.1.3	Nástroje finančního řízení.....	17
3.1.3.1	Rozpočtový výhled.....	17
3.1.3.2	Roční rozpočet.....	18
3.2	Nástroje regionální politiky.....	18
3.3	Strategické plánování	19
3.3.1	Strategický plán obce.....	21
3.3.1.1	Funkce strategického plánu obce.....	21
3.3.1.2	Právní úprava strategického plánu obce	22
3.3.1.3	Význam strategického plánu	23
3.4	Postup tvorby strategického plánu obce.....	24

4.	Praktická část	28
4.1	Strategický plán obce Stráž nad Ohří.....	28
A)	Analytická část.....	28
4.1.1	Základní údaje o obci Stráž nad Ohří	28
4.1.1.1	Administrativní členění a popis obce	28
4.1.1.2	Historie obce a její zajímavosti	29
4.1.1.3	Regionální sdružení obcí a obecní spolky	31
4.1.1.4	Závěr.....	31
4.1.2	Obyvatelstvo a bydlení	32
4.1.2.1	Počet obyvatel	32
4.1.2.2	Věková struktura obyvatel.....	32
4.1.2.3	Bydlení	33
4.1.3	Doprava a dopravní infrastruktura.....	33
4.1.3.1	Charakteristika dopravní obslužnosti obce	34
4.1.4	Ekonomika a trh práce	35
4.1.4.1	Ekonomika obce	35
4.1.4.2	Podnikatelské aktivity v obci.....	35
4.1.4.3	Trh práce.....	36
4.1.5	Technická a sociální vybavenost obce, životní prostředí	37
4.1.5.1	Technická vybavenost	37
4.1.5.2	Občanská vybavenost	37
4.1.5.3	Životní prostředí	39
4.1.6	Hospodaření a správa obce	40
4.1.6.1	Veřejná samospráva.....	40
4.1.6.2	Hospodaření obce	41
4.1.6.3	Příjmy obce.....	42

4.1.6.4	Výdaje obce	43
4.1.7	SWOT analýza.....	43
4.1.7.1	Analýza dílčích oblastí	44
B)	Programová část.....	46
4.1.8	Rozvojová oblast č. 1: Obyvatelstvo, kvalita života, sociální infrastruktura, bydlení 46	
4.1.8.1	Rozvoj sociální a technické infrastruktury	46
4.1.8.2	Rozvoj bydlení a kvalita života (občanská vybavenost)	47
4.1.8.3	Zlepšení komunikace mezi orgány obce a občany, občanská angažovanost.....	47
4.1.9	Rozvojová oblast č. 2: Ekonomický rozvoj	47
4.1.9.1	Snížení nezaměstnanosti	48
4.1.9.2	Podpora podnikání a rozvoj podnikatelské infrastruktury.....	48
4.1.10	Rozvojová oblast č. 3: Rozvoj dopravní infrastruktury, životního prostředí. 48	
4.1.10.1	Zvýšení bezpečnosti v obci a turistická infrastruktura	48
4.1.10.2	Přechod na ekologické zemědělství.....	49
4.1.10.3	Environmentální vzdělávání a obnova sadů	49
4.1.11	Rozvojová oblast č. 4: Propagace obce	50
4.1.11.1	Zajištění kvalitnější propagace a prezentace obce.....	50
4.1.12	Finanční zajištění plánů obce.....	50
5.	Zhodnocení výsledků a doporučení	53
6.	Závěr	55
7.	Seznam zdrojů.....	57
8.	Přílohy.....	6

1. Úvod

V České republice je obec považována za základní územní jednotku státu. Aby obec mohla fungovat, musí mít dle zákona svůj právní, územní a občanský základ. Obce se řídí právními předpisy a vychází hlavně ze zákona o obcích č. 128/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Veřejná správa se u nás dělí na státní správu a samosprávu. Obce v rámci přenesené působnosti vykonávají státní správu a v rámci působnosti samostatné vykonávají úseky dané jim samosprávou. Každá obec na základě samostatné působnosti vlastní majetek, se kterým nakládá, má právo vystupovat v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Obce se musí snažit vytvářet podmínky pro rozvoj svého obvodu v oblasti životního prostředí, infrastruktury, sociální a kulturní.

V každé obci je zvoleno zastupitelstvo obce, které vykonává činnost k prosperitě a rozvoji obce. Zastupitelstvo je zákonodárny orgán, který vydává obecně závazné vyhlášky a tím koordinuje chod celé obce. Na zastupitelstvu, tak leží břímě rozhodování o rozvoji obce a s tím spojené vytvoření strategického plánu obce. Strategický plán rozvoje se vytváří na delší časové období, ve kterém je nutné zohlednit vnější i vnitřní faktory, které mohou rozvoj ovlivnit.

Především malé obce nemají strategické plány vytvořeny vůbec, anebo jsou pro svou náročnost, zpracovány nedostatečně. Úkolem autorky bude, v této práci, nastítnit strategický plán obce Stráž nad Ohří, která se nachází v karlovarském kraji, tak aby mohl být pro obec inspirací pro jeho oficiální zpracování. Jelikož se rozvoj obce odvíjí od finančních prostředků, jimiž obec disponuje, je nutné zahrnout do plánování i rozpočtové příjmy a výdaje obce např. s využitím rozpočtového výhledu, který vypovídá o budoucích potřebách obce.

2. Cíl práce a metodika

Hlavním cílem práce je návrh strategického plánu obce Stráž nad Ohří. Strategický plán je důležitým dokumentem pro každou obec. Ze strategického plánu vychází spousta dalších dokumentů, které obec během své činnosti vydává. Jedná se jak o krátkodobé dokumenty, roční rozpočet a rozpočtový výhled, tak o dokumenty středně a dlouhodobé, územní plán. Všechny tyto dokumenty pomáhají činitelům obce lépe se orientovat ve finančních a investičních oblastech obce. Především malé obce strategický plán nemají, neboť jeho sestavení je složitější povahy co do obsahu, tak do investice jeho zpracování. Proto by se autorka ráda pokusila o nastínění strategického plánu obce Stráž nad Ohří, který by mohl být vodítkem k tomu, aby obec takový plán sestavila a měla tak jasnější vize do budoucna.

Díličními cíli je analýza dosavadních dokumentů rozvoje a současného stavu obce a jejího rozvoje. Pro teoretickou část je dílčím cílem zpracování strategického plánování s popisem funkcí, právní úpravy a významu strategického plánu. Budou popsány nástroje používané při řízení obce a vše co je zahrnuto do finančních nástrojů obce. Pro dosažení hlavního cíle a jeho dílčích cílů bude použito odborné literatury a legislativy. Na konci třetí kapitoly bude popsán postup tvorby strategického plánu obce. Čtvrtá kapitola se dělí na analytickou a programovou část. V analytické části je uveden popis prostředí obce a oblastí souvisejících s tvorbou strategického plánu. Pro programovou část je dílčím cílem zjištění priorit strategického plánu obce pomocí informací získaných z interních materiálů obce, vlastních zjištění a jiných strategických dokumentů.

Pro naplnění hlavního cíle práce, což je návrh strategického plánu obce Stráž nad Ohří, je nutné naplnění cílů dílčích. Metodami pro zpracování teoretických východisek byly využity poznatky z odborné literatury, programových dokumentů vydaných příslušnými resorty, ze zákonné úpravy a internetových zdrojů. V teoretické části je uveden podrobný popis strategického plánování a následná osnova strategického plánu a postup jeho tvorby. Praktická část je zaměřena na obec Stráž nad Ohří a byla vytvořena pomocí analýzy prostředí, studia regionálních dokumentů, vlastního zjištění a strukturovaných rozhovorů se současnými i bývalými zaměstnanci Obecního úřadu ve Stráži nad Ohří. Charakteristika a historické údaje o obci byly zjišťovány na webových stránkách obce Stráž nad Ohří a pro metodu komparace byly využity informace uvedené na stránkách Českého statistického úřadu a stránkách Sčítání lidu, domů a bytů. Získané informace o obci a jejím rozvoji byly

nadále rozpracovány do analýzy SWOT, která analyzuje silné a slabé stránky obce a její příležitosti a ohrožení, které ovlivňují další rozvoj obce. Metodikou pro programovou část byly především praktické informace získané pomocí rozhovorů s nynějším starostou obce Miloslavem Záleským, účetní Dagmar Bělohoubkovou a bývalou starostkou Johanou Kovářovou. Důležitým zdrojem bylo studium návrhu Územního plánu obce a též vlastní postřehy autorky, která v obci žije od dětství. Pro rozsáhlejší vypracování návrhu strategického plánu obce autorka dále vycházela ze strategického plánu karlovarského kraje, finančních možností, budoucích plánů a investičních záměrů obce Stráž nad Ohří. Výsledkem použitých metod byly zjištěny jak hlavní priority, tak další potřeby a možnosti plánování v dané obci.

3. Teoretická východiska

3.1 Nástroje používané při řízení obce

Tyto nástroje slouží k řízení správného chodu obce a využívají se pro rozvoj dané obce. Efektivní výkon veřejné správy je výsledkem správného řízení obce s použitím dobře zvolených nástrojů.

3.1.1 Legislativa

Ze zákona má obec právo vydávat obecně závazné vyhlášky, v rámci samostatné působnosti, a nařízení obce, v rámci přenesené působnosti. Těmito dokumenty obec ukládá všem subjektům, které se vyskytnou na jejím území, povinnosti a upravuje jejich práva vedoucí k regulaci jejich chování a úpravě vztahů.

3.1.1.1 Obecně závazné vyhlášky

Vydávání těchto obecně závazných předpisů vyplývá z ústavy a vyjadřuje tak autonomii obce ve spravování obecních záležitostí.

Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích, ve znění pozdějších předpisů, upravuje v jakých případech smí obec obecně závazné vyhlášky vydávat. Daný obecně závazný předpis může platit pouze na daném území obce a povinnosti fyzickým a právnickým osobám může ukládat jen v taxativně vyjmenovaných případech uvedených v zákoně o obcích. Jedná se především o zajištění veřejného pořádku v ulicích obce za běžného provozu (čistota ulic, ochrana životního prostředí), ale též i např. při kulturních a sportovních akcích. [Zákon č. 128/2000 Sb., v p. z.] Obecně závazné vyhlášky vydává zastupitelstvo obce jako orgán zákonodárný.

Další činnost orgánů obce se řídí jak zákonem o obcích, tak i právními předpisy vydanými, obci nadřízenými, orgány veřejné správy. Jsou to například nařízení vlády, nařízení krajů, nařízení obce s rozšířenou působností i vyhlášky ministerstev.

3.1.1.2 Nařízení obce

Pokud jsou delegována práva a povinnosti od nadřízených orgánů na obce, znamená to, že obec tyto pravomoci vykonává v přenesené působnosti. V rámci této působnosti má obec právo vydávat nařízení obce a to na základě zákona v souladu i s jinými právními předpisy. Při výkonu přenesené působnosti se obec musí řídit usneseními vlády, směrnicemi

ústředních správních úřadů a rozhodnutími krajského úřadu. Nařízení obce vydává rada obce jako výkonný orgán.

3.1.2 Územní plánování

Hlavním cílem územního plánování je vytváření podmínek pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území s ohledem na životní prostředí. Tento nástroj zastřešuje prostorové uspořádání území a jeho účelné a hospodárné využití a zároveň se snaží o soulad veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území. Úkolem územního plánování je zjišťování a posuzování stavu území, jeho přírodních, kulturních a civilizačních hodnot. [Zákon 183/2006 Sb., v p. z.]

Zákon č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu udává několik nástrojů územního plánování:

- územně plánovací podklady
- politika územního rozvoje
- územně plánovací dokumentace
- územní rozhodnutí
- územní řízení
- územní opatření o stavební uzávěře a územní opatření o asanaci území

3.1.2.1 Územně plánovací podklady

Územně plánovací podklady se používají ke zpracování a změně politiky územního rozvoje a územně plánovací dokumentace. Tyto podklady, dle stavebního zákona, tvoří:

- územně analytické podklady – obsahují vyhodnocení stavu, vývoje a hodnot území, dále limity využití území, zjištění a vyhodnocení záměrů na provedení změn v území. [Vyhláška č. 500/2006 Sb., v p. z.] Jejich úplná aktualizace se provádí každé dva roky.
- územní studie – je zpracována pro navrhování určitých problémů, související s funkčními systémy na území, které mohou ovlivňovat využití daného území.

3.1.2.2 Politika územního rozvoje

Politika územního rozvoje stanovuje podmínky pro specifikaci úkolů územního plánování v souvislostech republikových, přeshraničních a mezinárodních. Je vydávána s ohledem na

udržitelný rozvoj území. Tato politika je závazná pro pořizování a vydávání zásad územního rozvoje, územních plánů, regulačních plánů a pro rozhodování v území.[Zákon č. 183/2006 Sb., v p. z.]

3.1.2.3 Územně plánovací dokumentace

Orgány územního plánování musí zpracovat územně plánovací dokumentaci s ohledem na potřeby rozvoje území. Stavební zákon uvádí tyto ÚPD:

- zásady územního rozvoje – kladou důraz na účelnost a hospodárnost uspořádání území. Vymezuje území pro nadmístní účely, z důvodu jeho využití dnes zároveň s ohledem na možné využití v budoucnu. Návrh zásad územního plánování předkládá, před jejich vydáním, krajský úřad ministerstvu pro místní rozvoj k jeho posouzení.
- územní plán – jedná se o urbanistickou koncepci rozvoje území obce. Na základě tohoto dokumentu je zpracováván regulační plán a slouží též při rozhodování o umístění staveb či jiném využití daného území obce. Cílem územního plánu je vytvoření koncepce, která bude sloužit k řešení funkčního využití ploch a jejich uspořádání, vymezení hranic zastavěného území obce a hranice možného zastavění území v budoucnu. Důležité je také vymezení ploch možných k využití veřejně prospěšných účelů.[Zákon č. 183/2006 Sb., v p. z.]
- regulační plán – dané území je regulačním plánem popsáno velmi podrobně, jsou v něm uvedeny podmínky vymezení a využití pozemků, vymezení umístění staveb a ochrany hodnot a charakteru území s ohledem na utváření příznivého životního prostředí. Díky svému podrobnému zpracování je možné ho využít jako podklad pro chystané investice i ke zpracování projektové dokumentace.

3.1.2.4 Územní rozhodnutí (územní souhlas)

Na základě zákona č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavební řád, v platném znění, se rozhoduje o umístění staveb či zařízení, jejich změně a změně využití území územním rozhodnutím či územním souhlasem. Zákon uvádí tato územní rozhodnutí:

- o umístění stavby – toto rozhodnutí vymezuje pozemek, na který se má stavba či zařízení umístit, stanoví její druh a účel. Dále zákon stanoví, že rozhodnutí vymezí podmínky pro její umístění, pro zpracování projektové dokumentace, pro vydání

stavebního povolení apod. V zákoně jsou taxativně vyjmenovány případy, kdy se územní rozhodnutí ani územní souhlas nevyžaduje,

- o změně využití území – v tomto rozhodnutí je spatřována změna způsobu užívání pozemku a podmínky tohoto využití. Je popsán konkrétní způsob této změny, jako jsou například terénní úpravy,
- o změně stavby a o změně vlivu stavby na využití území – z názvu rozhodnutí vyplývá, že daná změna se bude týkat pouze stavby nikoli pozemku. Rozhodnutí se vyžaduje u změny stavby jako je přístavba (změna plochy budovy), nástavba (změna výšky budovy) či změna způsobu využití stavby, týkající se podstatných nároků na stavby na okolí,
- o dělení nebo scelování pozemků – na žádost všech vlastníků pozemku(ů) lze vydat rozhodnutí, které určuje rozdělení jednoho pozemku na více částí nebo naopak o pozemcích, které chtějí jejich majitelé sloučit do jednoho celku,
- o ochranném pásmu – negativní vlivy, působící na stavbu, zařízení, pozemek či jejich okolí, eliminuje toto rozhodnutí o ochranném pásmu zákazem či omezením činnosti v jejich blízkosti.

3.1.2.5 Územní řízení

Územní rozhodnutí je výsledkem činnosti správních orgánů v územním řízení či ve zjednodušeném územním řízení. Toto řízení má podobné náležitosti jako jakékoli další řízení orgánů veřejné správy, jež jsou uvedeny ve stavebním zákoně. Hlavními prvky řízení jsou účastníci řízení, žádost, na základě které je možné zahájit řízení, přerušování řízení a další úkony související s touto problematikou.

3.1.2.6 Územní opatření o stavební uzávěře a územní opatření o asanaci území

Při plánovaném budoucím využití území na základě územní plánovací dokumentace se vydává územní opatření o stavební uzávěře, kterým se omezuje či zakazuje jakákoli činnost vedoucí ke ztížení realizace budoucího záměru. Jedná se například o zákaz výstavby domů na pozemcích, které mohou být do budoucna využity k výstavbě dálnice, a to na několik let, aniž by byla známá přesná varianta vedení této komunikace. Je tedy možné, že pozemky, které jsou dnes stavební uzávěrou omezeny, mohou být v budoucnu z tohoto opatření vyjmuty, na základě zvolení jiné varianty pro výstavbu dálnice.

Opatření o asanaci území se vydává v případě, že dané území je postiženo živelnou pohromou nebo jinou závažnou havárií případně se na území nachází závadné stavby, u kterých je ve veřejném zájmu, jejich odstranění či úprava jejich vlastností.

3.1.2.7 Úprava vztahů v území

V tomto díle zákona č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavební řád, v platném znění je upravováno předkupní právo k pozemku určenému pro veřejně prospěšnou stavbu či opatření a náhrada za změnu v území náležející vlastníkovu pozemku nebo stavby, jehož práva ohledně nakládání s tímto majetkem, byla ze zákona omezena.

3.1.3 Nástroje finančního řízení

Finanční nástroje pro řízení obce jsou tvořeny pro krátkodobé a střednědobé finanční plánování rozvoje obce. Hospodaření obcí se řídí rozpočtem obce a rozpočtovým výhledem. Cílem těchto dokumentů je dlouhodobě vyrovnané a efektivní hospodaření. Finanční plány obec sestavuje jednak povinně ze zákona a jednak proto, aby mohla koordinovat jednotlivé činnosti obce. Obec má jasně stanovené cíle a spolu s jejich postupem plnění potřebuje finanční prostředky, které jsou popsány a rozděleny, dle potřeby jednotlivých cílů, ve finančních plánech obce. Nástroje finančního řízení podléhají průběžné a následné kontrole činnosti obce.

3.1.3.1 Rozpočtový výhled

Je nástrojem pro střednědobé finanční plánování rozvoje hospodaření obce. Rozpočtový výhled se sestavuje na základě smluvních vztahů a přijatých závazků na dva až pět let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet.[Zákon č. 250/2000 Sb., v p. z.] Jde o přehled souhrnu peněžních toků obecního rozpočtu, který je využíván při plánování investic do budoucna a slouží též jako dokument, který se předkládá k žádostem o úvěry na větší investice v obci.

Rozpočtový výhled je proti ročnímu rozpočtu méně podrobný vzhledem k době, na kterou je sestavován. Díky své struktuře umožňuje obcím snadnou orientaci v hospodaření let předešlých a zároveň nastínění budoucího vývoje v hospodaření obce a s tím spojené připravované investice. Právě díky investicím je dobré sestavovat rozpočtový výhled pro kapitálovou část rozpočtu navazující na nynější majetek obce. Běžnou část rozpočtu je

dobré do rozpočtového výhledu zahrnout proto, že přebytek běžného rozpočtu může být využit k financování investičních záměrů obce.

Stejně tak, jako se kontroluje plnění jednotlivých úkolů obce, je důležitá kontrola rozpočtového výhledu. Je dobré, aby se naplňování rozpočtového výhledu kontrolovalo v průběhu jeho celého plnění, nebo alespoň jedenkrát ročně, třeba současně s vyhodnocováním plnění rozpočtu ročního.

3.1.3.2 Roční rozpočet

Rozpočet se schvaluje před začátkem kalendářního roku, na který se rozpočet zpracovává. Z toho vyplývá, že rozpočtový rok je shodný s rokem kalendářním.[Zákon 250/2000 Sb., v p. z.] Jelikož se rozpočet schvaluje na jeden rok dopředu, znamená to, že se jedná o krátkodobý nástroj finančního řízení obce. Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění blíže určuje jaké příjmy a výdaje do jeho zpracování spadají a jak má vypadat jeho konečný stav. Roční rozpočet je zpracován na základě rozpočtového výhledu a bere v úvahu rozpis platného státního rozpočtu či rozpočtového provizoria.

Zastupitelstvo obce schvaluje, mimo jiné, rozpočet obce na svém veřejném zasedání. Po projednání návrhu rozpočtu na další rok musí obec návrh rozpočtu zveřejnit, dle zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, na úřední desce a na elektronické úřední desce, jež umožňuje dálkový přístup. Do 15 dnů od vyvěšení mají občané možnost vyjádřit se k danému návrhu či požádat o vysvětlení některých bodů rozpočtu.

3.2 Nástroje regionální politiky

Podle René Wokouna a Jany Kouřilové jsou, součástí řešení projektů, nástroje regionální politiky, a jejich aplikace v ČR. V této kapitole bude popsána klasifikace nástrojů regionální politiky podle výše uvedených autorů.

1. Nástroje nefinanční

Tento druh finančních nástrojů rozděluje, kolektiv autorů, na tři skupiny. Prvními jsou administrativní nástroje, kam patří legislativní úpravy, zákazy, restriktivní a administrativní opatření. Druhou skupinou jsou nástroje institucionální, kam řadíme

instituce realizující opatření regionální politiky, projekty a programy: formulace, realizace a projekty a programy: využívání zdrojů EU. A poslední skupinou jsou věcné a jiné nefinanční nástroje, kterými je poskytování služeb poradenského charakteru subjektům regionu, propagace regionu a poradenství zahraničním investorům a vytváření a zpřístupňování zvláštních hospodářských zón ekonomickým subjektům.

2. Nástroje finanční

Mezi finanční nástroje autoři zařazují čtyři skupiny nástrojů. Za prvé to jsou, neinvestiční a investiční pobídky, do nichž se dále řadí finanční transfery, granty, náhrady vynaložených nákladů, úroková zvýhodnění, úvěry a půjčky. Druhou skupinu tvoří kapitálové podílnictví, třetí pak daňová zvýhodnění, daňové prázdny a slevy na daních. Poslední skupinu tvoří rozpočtová zvýhodnění v odvodech rozpočtových příjmů a mimořádné dotace rozpočtů. [WOKOUN R., MATES P., 2006]

Česká republika využívá standardní ekonomické a finanční nástroje. „*Vývoj nástrojů používaných k podpoře regionálního rozvoje v devadesátých letech v podstatě úzce souvisí s budováním institucionálního a legislativního rámce české regionální politiky.*“ Nástroje české regionální politiky mají následující znaky: doplňková funkce, dočasný charakter, katalytický charakter a regionální diferenciaci. [WOKOUN R., MATES P., 2006]

3.3 Strategické plánování

„Jde o systematický proces, jak organizovat a řídit změny a vytvářet v organizacích, obcích, městech, regionech a následně i v celé společnosti široký konsensus na společné vizi pro lepší ekonomickou budoucnost.“ [REKTOŘÍK J., ŠELEŠOVSKÝ J., 1999]

Důležitým prvkem při strategickém plánování je určitá vize do budoucnosti, to, čím by se obec a její zastupitelé chtěla zabývat, co je pro ni dobré rozvíjet, jak uspokojit potřeby svých občanů a hlavně jakou cestou se k tomuto cíli vydat, aby byla vize naplněna. Strategické plánování v sobě zahrnuje několik dalších termínů, které vám budou krátce představeny. [REKTOŘÍK J., ŠELEŠOVSKÝ J., 1999]

- *Strategické rozhodnutí* – je nutné, aby bylo zodpovědně posouzeno, nýbrž jsou i rozhodnutí, která vypadají jednoduše realizovatelná, ale při použití v podmínkách obce neobstojí a mohou vést k finanční ztrátě obce či zklamání tvůrčího týmu.

- *Strategický záměr* – následuje po přijetí strategického rozhodnutí a zároveň předchází definitivnímu zpracování v procesu plánování. Měl by být veřejně představen a dána možnost se k němu vyjádřit.
- *Strategická změna* – podporuje dosažení strategických záměrů, je důsledkem dokončeného schvalovacího procesu.
- *Strategie* – určuje způsob, jakým se lze dostat k úspěšnému dokončení cíle či záměru.
- *Strategické plánování* – proces, během kterého se budou uskutečňovat strategická rozhodnutí, budou vznikat strategické záměry a strategie vhodné k dosažení cílů a záměrů.
- *Strategický plán* – konečný dokument strategického plánování, podle něhož se povede strategické řízení.
- *Strategické řízení* – jeho prostřednictvím jsou naplňovány představy popsané ve strategickém plánu. Jedná se o implementaci, vyhodnocování činností, které směřují k dosažení uvedených cílů.

Předtím, než se začne jednat o samotném strategickém plánování, je třeba, aby představitelé obcí, jež budou tento proces provádět, zamysleli nad tím, v jakém stavu se obec nachází, co bude muset ustát v budoucnu, jak by obec měla za několik let podle nich vypadat a jakou cestu zvolí k dosažení jejích cílů.

Na úrovni obcí se zpracovává řada krátkodobých plánů, jejichž doba, na kterou jsou zpracovány, většinou nepřekračuje jeden rok. Mohou to být například rozpočet obce, finanční plán apod. V této diplomové práci se budu zabývat dlouhodobým plánem, kterým je strategický plán obce. Běžně se strategie zpracovávají na dobu tří až pěti let. Vzhledem k volebnímu období, které činí čtyři roky, je rozumné, aby současní představitelé obce volili takovou délku plánu, na kterou, jejich nástupci, budou moci co nejefektivněji navázat. Strategický plán se snaží podchytit veškeré podstatné záležitosti v obci, tak, aby byl rozvíjen celkový chod obce. V případě, že je strategický plán zpracován, je jakousi předlohou pro zpracování dalších krátkodobých plánů.

Při formulaci cílů strategického plánování jsou dány vlastnosti, které by cíle měly splňovat. Cíl musí být měřitelný, aby z něj bylo patrné čeho přesně má být dosaženo a způsob jak změříme naplnění tohoto cíle. Hlavní složkou je též reálnost cíle, kolik z nás si už

stanovilo cíle, o kterých jsme už od začátku věděli, že nejsme schopni jeho naplnění dosáhnout. A tím pádem, nás nic nemotivovalo k tomu, abychom se alespoň snažili o jeho naplnění, obdobně to vypadá u takto stanovených cílů ve strategickém plánování. Cíle, kterých má být dosaženo musí jejich aktéři volit s rozumem a s určitou zkušeností, jak se dobrat k dobrému konci a sklidit za to pochvalu a mít vlastní pocit, že vybrali správně. Se zkušenostmi souvisí další vlastnost cílů důležitá pro jejich úspěšné dosažení, náročnost, ale zároveň i dosažitelnost závisí především na schopnostech činitelů dovést cíle do jejich zdárného konce. Vzhledem k tomu, že každý z účastníků při naplňování cílů má jiné schopnosti a zkušenosti, je nezbytné, aby daný cíl byl všem jasně srozumitelný a případné nejasnosti byly v průběhu zpracování vyjasněny. Správná formulace cílů je dalším krokem k reálnému naplnění strategického plánu obce.

Strategický management¹ byl v letech 1960 – 1980 v podstatě ztotožňován se strategickým plánováním. Úkolem strategického managementu je poskytnutí vstupů pro tvorbu strategie a zhodnocení výsledků, propojeného na syntézu a strategické myšlení, což strategické plánování nepropojuje. [WRIGHT G., NEMEC J., 2002]

“Strategické rozhodnutí na úrovni místní veřejné správy musí být v souladu s funkcemi a kompetencemi samospráv, reagovat na unikátní místní potřeby a problémy a respektovat místní, lidské, materiální a finanční zdroje. Analýza postavení místní samosprávy při uplatňování metod strategického managementu ve veřejném sektoru musí vycházet z rozboru více faktorů.” [WRIGHT G., NEMEC J., 2002]

3.3.1 Strategický plán obce

Komplexní dokument, který je výsledkem strategického plánování a vymezuje předpokládaný vývoj dané obce v dlouhodobějším časovém úseku.

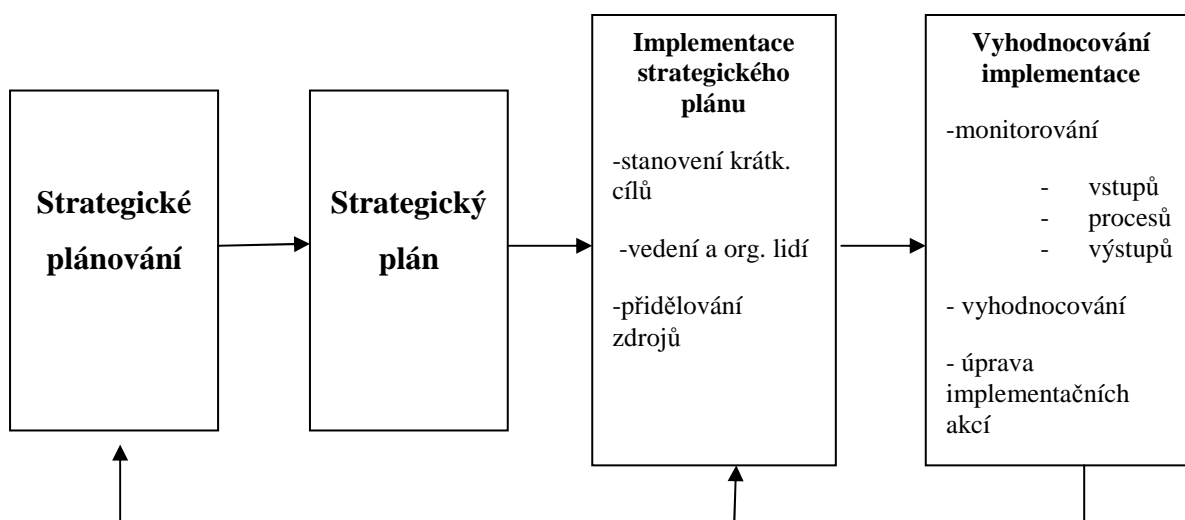
3.3.1.1 Funkce strategického plánu obce

Je základním dokumentem samosprávných orgánů obce pro řízení rozvoje svého území. Stanoví prioritní potřeby obce a udává finanční zdroje pro jejich realizaci. Současným i budoucím představitelům obce umožňuje rychlý přehled o minulých i budoucích záměrech obce. Navíc slouží jako podklad pro tvorbu „podřízených“ dokumentů obce. Strategický

¹ Strategický management se zabývá nejenom základními otázkami fungování místní samosprávy, jedná se o procesy strategického rozhodování, což vyžaduje znalost poznatků mnoha vědních disciplín, praktické zkušenosti, orientaci v sociálních, politických a ekonomických otázkách. [WRIGHT G., NEMEC J., 2002]

plán si může vytvořit každá obec, záleží ovšem na představitelích obcí, především malých obcí, zda se rozhodnou strategický plán vytvořit a realizovat ho.

Níže uvedený obrázek popisuje vztahy mezi klíčovými pojmy procesu strategického řízení, kterými jsou strategické plánování, strategický plán, jeho implementace a následující vyhodnocení úspěšnosti do plánu zahrnutých akcí.[REKTOŘÍK J., ŠELEŠOVSKÝ J., 1999]

Na úrovni kraje existují dokumenty, které by měl strategický plán obce respektovat. Mezi tyto dokumenty patří například program rozvoje kraje, regionální operační program či tematické operační programy.

3.3.1.2 Právní úprava strategického plánu obce

Rozvoj obce spočívá v utváření kvalitního prostředí pro své občany i návštěvníky obce. Povinnosti, jak dbát o rozvoj obce a vytvářet vhodné podmínky pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů, zejména o potřeby bydlení, ochranu zdraví, dopravy, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku vychází ze zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, ve znění pozdějších předpisů. Stejně tak, jako zákon o obcích upravuje strategické plánování obcí, tak zákon č. 129/2000 Sb. o krajích ve znění pozdějších předpisů, upravuje strategické plánování vyšších územních samosprávných celků. Dále je upravován regionální rozvoj upravován zákonem č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje, v platném znění.

Zastupitelstvo obce má, mimo jiné, pravomoci v samostatné působnosti, které jsou zakotveny v zákoně č. 128/2000 Sb. o obcích, v p. z., a to:

- schvalovat program rozvoje obce,
- schvalovat rozpočet obce, závěrečných účet obce a účetní uzávěrku obce,
- zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy obce.

Zákon č. 183/2006 Sb. uvádí, že zastupitelstvo obce:

- rozhoduje v samostatné působnosti o pořízení územního a regulačního plánu,
- schvaluje zadání pro zpracování návrhu územního plánu
- vydává územní a regulační plán

Výše uvedené pravomoci zastupitelstva obce souvisí se strategickým plánováním obce, proto by nástroje řízení obce, jako územní plán, regulační plán, územní rozhodnutí, rozpočet obce a další, měly navazovat na strategický plán obce.

„Strategií regionálního rozvoje zákon rozumí, střednědobý dokument, na období 3 – 7 let, který formuluje přístup státu k podpoře regionálního rozvoje, poskytuje potřebná východiska a stanovuje výchozí cíle a zásady pro vypracování regionálních programů rozvoje.“

3.3.1.3 Význam strategického plánu

V případě, že je strategický plán v obci vytvořený, znamená to lepší přehlednost využití finančních prostředků a hospodaření obce. Souhrnné informace ve strategickém plánu přispívají k lepší přehlednosti pro výběr investičních záměrů obce. Důležitý význam hraje výše zmiňovaný souhrn všech informací o obci v jednom dokumentu.

Rozdíl mezi strategickým a územním plánem

Oblast	Strategický plán	Územní plán
Legislativa	Nepřímo	Zákon č. 183/2006 Sb.
Zaměření	Sociálně ekonomický rozvoj	Využití plochy
Charakter	Iniciační	Regulační
Postup pracování	Volný	Předem definovaný vyhláškou

Projednávání	Nespecifikováno	Jasná a závazná pravidla
Schvalování	Obecní zastupitelstvo	Obecní zastupitelstvo
Závaznost	Nezávazný, orientační	Závazný
Vyhlášení	Nevyhlašuje se	Vyhláškou obce, kraje
Řešené území	Sídlo, obec, mikroregionů	Obec, kraj
Časové horizonty	10 – 15 let	Do 15 let
Rychlost zpracování	1 – 2 roky	2 – 3 roky
Změny, aktualizace	Průběžně bez procedurálního postupu	Předepsaný procedurální postup

3.4 Postup tvorby strategického plánu obce

V této kapitole bude nastíněn postup tvorby strategického plánu. Postup je sestaven s ohledem na budoucí aktualizace strategického plánu.

- I. V první řadě je nutné učinit rozhodnutí o zpracování strategického plánu obce, takové rozhodnutí náleží obecnímu zastupitelstvu. Dále se zhodnotí faktická potřeba strategického plánu obce. Poté následuje rozhodnutí o zpracování samotného strategického plánu obce. Obecní zastupitelstvo musí také rozhodnout o tom, zdali bude přizván externí zhotovitel a kolik prostředků z rozpočtu obce bude na zpracování strategického plánu věnováno. V případě, že bude strategický plán tvořit interní zhotovitel, je nutné rozhodnout o sestavení týmu pro jeho zpracování.
- II. V následujícím bodě náleží rozhodování radě obce. V návaznosti na první bod, vybere obecní rada zhotovitele, následně vypíše výběrové řízení, u jednotlivých návrhů zhodnotí nabídky a doporučí zhotovitele. V konečné fázi se učiní rozhodnutí o zhotoviteli.
- III. Starosta obce jmenuje strategickou komise a pracovní skupiny. Předloží se návrh na složení komise a na složení pracovních skupin. Pro dokončení se vyžádá souhlas jmenovaných, na což navazuje písemné jmenování jednotlivých členů strategické komise a pracovních skupin.
- IV. Strategická komise svolá první strategický seminář, při kterém se projednává postup zpracování strategického plánu. Zároveň vyzve všechny ke spolupráci a prezentuje první náměty členů strategické komise a pracovních skupin. Jednotlivé

náměty strategická komise klasifikuje. Na konci prvního semináře je známa první představa o segmentaci strategického plánu.

- V. V tomto bodě je důležité zhodnocení adekvátních strategických a programových dokumentů, řídí opět strategická komise. Pro sestavení samotného strategického plánu obce je nutné se seznámit se strategickým plánem kraje, programem rozvoje kraje, regionálními operačními programy NUTS II. (financování jednotlivých oblastí), dílčími programovými dokumenty kraje a i s dílčími programovými dokumenty obcí.
- VI. Činnosti v této fázi mají na starosti pracovní skupiny. Základem strategického plánu je zpracování sociálně ekonomické analýzy obce a analýza celkového řízení a správy. Je důležité zjistit ekonomický a lidský potenciál, infrastrukturu v obci, dále životní prostředí, finance. Neméně důležitým faktorem je vnější prostředí, které působí na obec.
- VII. Úkolem pracovních skupin je transformace sociálně ekonomické analýzy do SWOT analýzy. SWOT analýza spočívá ve výčtu silných a slabých stránek, které popisují vnitřní prostředí, a ve výčtu příležitostí a ohrožení, působící zvenčí.
- VIII. Strategická komise formuluje první vize rozvoje obce, představí globální strategický cíl, zvolí problémové okruhy. Poté zdůvodní priority a popíše dílčí strategické cíle.
- IX. Strategická komise svolá další strategický seminář, kde se bude posuzovat sociálně ekonomická analýza a SWOT analýza, strategické cíle a priority. Zhodnotí se náměty z analýz. Veřejné projednání dosavadních dílčích dokumentů a zformulují se závěry pro další postup
- X. V této části nastupuje zhotovitel strategického plánu, který udělá úpravy analýz, promítne připomínky z druhého semináře a naváže úpravami vize, cílů a priorit podle výsledků veřejného projednání.
(X. bod tvorby strategického plánu se koná v případě, že na konci strategického semináře v IX. bodu nedošlo k souhlasu s předešlými body tvorby strategického plánu)
- XI. Pracovní skupiny formulují opatření pro každý strategický cíl, tato opatření se musí zdůvodnit a je nutná rámcová charakteristika každého opatření.

- XII. Nyní se vypracují územní aspekty rozvoje obce, kam patří vymezení územních obvodů obce s přednostní podporou, rámcového území a rozložení jednotlivých opatření a nakonec zasazení do rámce územního plánu obce.
- XIII. Pracovní skupina rozčlení každé opatření do rozvojových aktivit. Stanoví realizační, garanty a dobu trvání. Navrhne způsob financování a nastíní požadavky na podporu z Evropské unie.
- XIV. Odhady finanční náročnosti rozvojových aktivit a opatření jako celku. Pracovní skupiny také zpracují rámcovou úvahu o zdrojích financování pro každou aktivitu a opatření. Popřípadě se upravují termíny realizace.
- XV. Zhotovitel strategického plánu identifikuje dostupné zdroje, rozdělí identifikované finanční zdroje na opatření a časové úseky. Musí označit disproporce.
- (V případě, že se úkoly v bodě XV. neodsouhlasí, následuje bod XVI., kde jsou projednány úpravy některých úkolů)**
- XVI. Pracovní skupiny rozdělí opatření a rozvojové aktivity podle významnosti, určí opatření a rozvojové aktivity zdrojově zabezpečené, zařadí některé opatření a rozvojové aktivity mezi „spící“.
- XVII. Zhotovitel strategického plánu zhodnotí možnosti financování rozvojových aktivit z jiných programů a stanoví aktivity pro podporu z jiných programů.
- XVIII. V další fázi pak zhotovitel navrhuje způsob řízení realizace strategického plánu. Poté stanoví sledování a hodnocení, způsob finančního řízení, publicity a provádění změn strategického plánu.
- XIX. Nakonec zhotovitel sestaví úplný strategický plán obce, což zahrnuje naplnění obsahu strategického plánu podle makety, sestavení příloh a redakční úpravy strategického plánu.
- XX. Na činnost zhotovitele navazuje strategická komise, která svolá, v pořadí, třetí strategický seminář, ve kterém vyhláší veřejné projednání strategického plánu. Dále svolá zasedání obecního zastupitelstva, rozešle výtah ze strategického plánu a umístí jej na internet. Poté zhotovitel strategický plán prezentuje, projednají se námítky či připomínky vznesené při diskusi a nakonec se vypracuje zápis se stanovisky.
- (Pokud se v bodě XX: objeví nějaké nejasnosti, následuje bod XXI.)**

- XXI. V případě existence nejasností v předešlé fázi se provedou nezbytné korektury strategického plánu obce dle zápisu zhotovitelem. Pak se vyhotoví potřebný počet výtisků strategického plánu obce a umístí se v úplném znění na internetové stránky obce.
- XXII. V poslední fázi přichází na řadu obecní zastupitelstvo, které strategický plán obce schválí.

Tento metodický postup je sestaven pro obce na úrovni města o velikosti 15 000 obyvatel. Pro obce nesplňující tyto požadavky (menší) se postup přiměřeně zjednoduší. [VŠB-TU Ostrava, 2006, Příprava, tvorba a realizace strategických plánů obcí a mikroregionů]

Pro sestavení a realizaci strategického plánu je důležité zapojení veřejnosti. Důležitou součástí plnění strategického plánu je jeho následný monitoring, který provádí vybraná organizace dohlížením na správný průběh realizace s případným upozorněním na možné aktualizace a změny.

4. Praktická část

4.1 Strategický plán obce Stráž nad Ohří

V následující kapitole se autorka pokusí o zpracování strategického plánu pro obec Stráž nad Ohří, ve které žije. Východiskem jejího zpracování bude osnova komplexního strategického plánu rozvoje, jejíž obsah vyhledala v knize „Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací od Rektořika J. a kol., 1999.

A) Analytická část

4.1.1 Základní údaje o obci Stráž nad Ohří

4.1.1.1 Administrativní členění a popis obce

Obec Stráž nad Ohří leží na území karlovarského kraje, v okrese Karlovy Vary. Tato obec má 8 katastrálních území: Stráž nad Ohří, Boč, Korunní, Osvinov, Srní, Peklo, Smilov a Malý Hrzín. Stráž nad Ohří leží v nejseverovýchodnější části okresu, přibližně 12 km od obce s rozšířenou působností, kterou je Ostrov. Na druhém konci území sousedí obec s Ústeckým krajem. Celková rozloha katastrálního území činí 2896 ha a v obci žije 601 obyvatel s průměrným věkem 40,9 let.[www.czso.cz]

Název obce	Stráž nad Ohří
Rozloha	2896 ha
Počet obyvatel (k 1. 1. 2012)	601
Kraj	Karlovarský
Okres	Karlovy Vary
Obec s rozšířenou působností	Ostrov
Obec s pověřeným obecním úřadem	Ostrov
Stavební úřad	Ostrov
Matrika	Ostrov
Finanční úřad (od 1. 1. 2013 Pověřené pracoviště)	Ostrov
Katastrální úřad	Karlovy Vary
Pozemkový úřad	Karlovy Vary
Okresní soud	Karlovy Vary

Zdroj: ČSÚ

Stráž nad Ohří se nachází v údolí mezi Krušnými horami na levém břehu Ohře a Doupovskými horami na břehu pravém. S územím obce sousedí největší vojenský újezd v České republice, Hradiště.

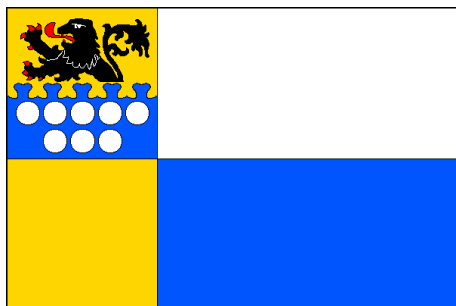
4.1.1.2 Historie obce a její zajímavosti

Obec Stráž nad Ohří byla založena za konkrétním účelem. V obci bylo vybíráno clo, což lze vyvodit i ze samotného názvu obce Stráž. První zmínky o obci se objevují již roku 1238, a to v pramenech jistého Swidgera de Warta. Další informace o obci, dalších 100 let, bohužel nejsou, tato raná doba dějin Stráže je zahalená tajemstvím. Název obce se po staletí několikrát měnil – v roce 1238 byl používán tvar Warta, 1357 Wartha, 1488 Wartie. Český tvar Stráž se objevuje až později. Historickými držiteli části tohoto území byli postoloprťští benediktini, kteří jej dostali od českých knížat při založení kláštera. Ti po roce 1277 konsolidovali zbývající pozemkový majetek a za středisko správy zvolili ves Boč, kde založili proboštví u kostela sv. Václava a sv. Mikuláše. Kostel byl později zbourán a nahrazen budovou v moderním románském slohu.

Na území obce se nachází hrad Haunštejn (Horní Hrad) a Himlštejn (Nebeský Kámen). Oba hrady měly, dle historických pramenů, několik majitelů, kteří je postupně nechali zpustnout. Z Himlštejna, dnes, zbylo pouze pár základních kamenů připomínající zdi hradu, Haunštejn získal před několika lety nového majitele a pomalu vzkvétá do své původní podoby.

Druhý záznam o obci se dokládá roku 1341 ve spojení s vybíráním cla v místě. Roku 1352 je ves uváděna jako příslušenství hradu Perštejn, patřícího v té době Bedřichovi ze Šumberka. V roce 1488 patřila část obce k panství hradu Egerberg (Lestkov), pánu z Fictumu. Také dokument tohoto roku uvádí vybírání cla ve Stráži. V roce 1768 byl ve Stráži nad Ohří, z milodarů poutníků, postaven kostel sv. Michaela archanděla. Roku 1808 pak při něm byla zřízena expositura. V dnešní době je kostel po velké renovaci, kterou sponzoroval Vojenský a špitální řád svatého Lazara Jeruzalémského. [www.straznadohri.cz] Stráž je dnes poklidně žijící obcí s několika spolky, které napomáhají rozvoji aktivního života obce.

Obec má v dnešní době svou vlajku a znak, ve kterém je znázorněn počet obcí, které spadají pod Stráž nad Ohří.

Zajímavosti obce

Kostel sv. Michaela Archanděla – pozdně barokní kostel byl postaven z milodarů poutníků roku 1768. Roku 1808 byla při kostele zřízena expositura, samostatná část farnosti. V letech 1912 – 1931 byl kostel renovován. V roce 2007 darovala církev kostel obci Stráž nad Ohří. V té době byl kostel značně zdevastován a několikrát vykraden. Obec neměla na rekonstrukci dostatek financí, a proto jí pomohl Vojenský a Špitální Řád svatého Lazara Jeruzalémského. Celková rekonstrukce byla dokončena v červnu 2009. Od té doby je kostel využíván na Vánoční mše, svatby a křtiny.

Hrad Himlštejn – první zmínka o hradu Himlštejn pochází z roku 1434, kdy si ho nechal vystavět Vilém z Illburka. Poté měl hrad několik vlastníků, což vedlo k postupnému rozvalování hradu. Před rokem 1497 byl hrad Himlštejn od základů znovu vystavěn Václavem Sataněrem. Dále se hrad dědil po několik pokolení a roku 1574 byl hrad uváděn jako pustý. V roce 1588 se dalším vlastníkem hradu stal Šimon Ungnad ze Sonnecku. Definitivní zánik hradu přineslo připojení k panství Klášterec nad Ohří Krištofa Vitztuma z Vitztumu na Neu Schönbergu a Klášterci v roce 1592. I přesto, že v dnešní době zbylo po hradu jen několik základních kamenů a zdí, láká tato zřícenina ročně několik desítek turistů.

Lípa ve Stráži – duté torzo obecní lípy se nachází u hlavní silnice I. /13 směr Ostrov – Klášterec nad Ohří. V otevřené dutině zbytku nízkého válcovitého kmene se nachází velký adventivní kořen (kořenový kmen). Sekundární koruna je pravidelně seřezávána tak, aby

nezasahovala do elektrického vedení. Lípa velkolistá (*Tilia platyphyllos* Scop.) má obvod kmene 458 cm a její výška činí 10 m. Památkou byla vyhlášena 25. Zářím 2006.

Sousoší Nejsvětější Trojice – barokní sousoší z roku 1704 stával původně při levé straně hlavní silnice I. /13. Sousoší bylo vztyčeno na památku původní osady, která byla vypálena v obavách přenesení morové epidemie, která se šířila, na konci třicetileté války, krajem. Nyní se sousoší Nejsvětější Trojice nachází v parčíku naproti obecnímu úřadu vedle kostela sv. Michaela Archanděla uprostřed obce. Sousoší bylo kompletně zrenovováno v roce 2009.

Dále se v obcích, spadajících pod obec Stráž nad Ohří, nacházejí další významné památky: **kaple Nejsvětějšího Srdce Ježíšova** (Korunní), **kaple Panny Marie** (Osvinov), **Kaple** (Smilov).

4.1.1.3 Regionální sdružení obcí a obecní spolky

- Vodohospodářské sdružení obcí západních Čech

Účelem tohoto sdružení je jednotná správa a řízení obecních vodovodů a kanalizací a dalších společných částí z majetku obcí, které slouží výrobě a rozvodu vody, k odvodu a likvidaci odpadních vod na principu investiční a cenové solidarity členů svazku. Toto sdružení se skládá z 88 členských obcí.

- **Jednotka sboru dobrovolných hasičů Stráž nad Ohří** (založena roku 2002)
- **ZAMENIS** (založen r. 2006, jeho cílem je praktická ochrana a výzkum ohroženého druhu užovky stromové (*Zamenis longissimus*))
- **Český svaz včelařů, o. s.**, základní organizace Stráž nad Ohří (založen r. 1995)
- **Myslivecké sdružení Stráž nad Ohří** (založeno roku 2012)
- **Dostihová stáj Osvinov** (založeno v roce 1994)

4.1.1.4 Závěr

Obec Stráž nad Ohří je zajímavou obcí s bohatou historií a několika dochovanými památkami, využitelnými pro rozvoj cestovního ruchu a celkový rozvoj obce a přilehlých vesnic. V obci je průměrná občanská iniciativa a zájem obyvatel o dění v obci, proto je důležité vytvořit prostředí pro bohatší kulturní dění v obci, a tím přilákat mladší generaci do obce.

4.1.2 Obyvatelstvo a bydlení

Následující data jsou čerpána ze zdrojů Českého statistického úřadu (dále jen ČSÚ), ze Sčítání lidu, domů a bytů (dále jen SLDB) a z dat Obecního úřadů Stráž nad Ohří.

4.1.2.1 Počet obyvatel

Počet obyvatel obce činí 601 obyvatel (k 1. 1. 2012). Počet obyvatel jednotlivých obcí je, Srní 4 obyvatele, Boč 76 obyvatel, Smilov 35 obyvatel, Peklo 2 obyvatele, Osvinov 15 obyvatel, Malý Hrzín 1 obyvatel, Kamenec 11 obyvatel, Korunní 49 obyvatel.

V následujícím grafu je zobrazen vývoj počtu obyvatel v letech 2002 až 2012. Z grafu je patrné kolísání počtu obyvatel. Obyvatelstvo v obci stárne a není zde zatím možné omladit obec přílivem mladších obyvatel, a to z důvodu, uzávěry výstavby domů v obci kvůli záměru výstavby třípruhé silnice I. třídy.

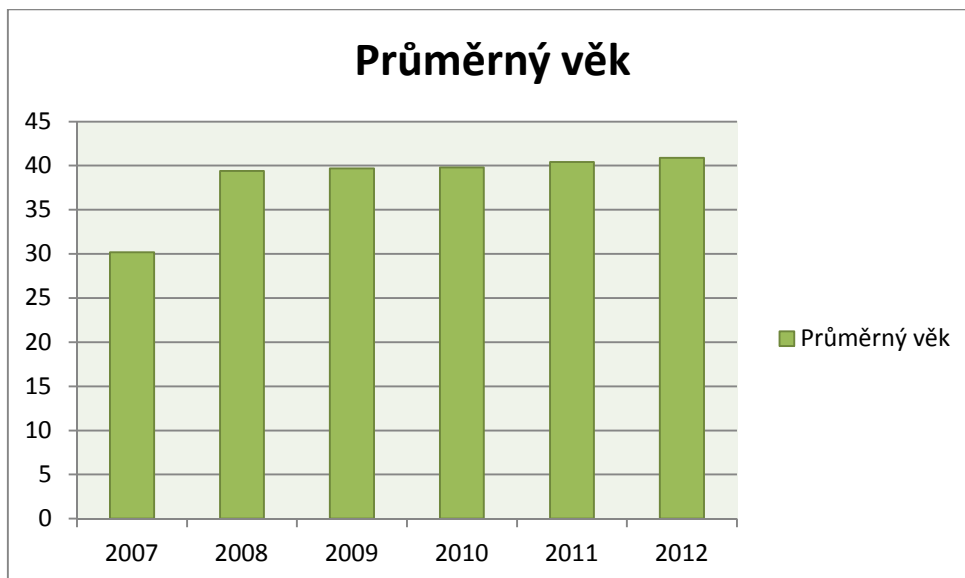

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

4.1.2.2 Věková struktura obyvatel

Věkové složení obyvatel obce udává přehled o věkových kategoriích – předproduktivní věk (0 – 4 roky a 5 – 14 let), produktivní věk (15 – 59 let) a poproduktivní věk (60 a více let). K 1. 1. 2012 bylo v obci v předproduktivním věku celkem 92 obyvatel, v produktivním věku 425 obyvatel a v poproduktivním věku 84 obyvatel.

V obci Stráž nad Ohří, ale i v celé republice, je problém se stárnutím populace. V následující tabulce je uveden vývoj průměrného věku obyvatel v obci Stráž nad Ohří v období od roku 2007 do roku 2012.

Zdroj dat: ČSÚ

4.1.2.3 Bydlení

V následující tabulce je znázorněn počet domů v obci, který má od roku 1950 spíše klesající tendenci a poté je počet celkem vyrovnáný. Vzhledem k nynější uzávěře výstavby rodinných domů kvůli záměru výstavby třípruhé silnice I. třídy bude počet domů i nadále stagnovat. Do budoucna je však v návrhu územního plánu plánovaná výstavba 65 rodinných domů. Tento záměr nelze uskutečnit až do doby, kdy bude zveřejněna oficiální verze trasy třípruhé silnice I. třídy.

Rok	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
Počet domů	396	241	216	178	219	223	231

Zdroj: ČSÚ, Obecní úřad Stráž nad Ohří, vlastní zpracování

4.1.3 Doprava a dopravní infrastruktura

Zásadní vliv na rozvoj a rozvojový potenciál obce, regionu i celého území má dopravní infrastruktura. Díky kvalitní dopravní infrastruktuře je možné snáze realizovat rozvojové projekty, aktivity cestovního ruchu, či lákat investory.

4.1.3.1 Charakteristika dopravní obslužnosti obce

Dopravní obslužnost je slabinou zejména v zemědělských a periferních oblastech, což je případ obce Stráž nad Ohří. V obci je většina obyvatel odkázána na vlastní automobilovou dopravu. Vzhledem k tomu, že všichni žáci obce jsou nuceni do škol dojíždět, podařilo se zachovat základní spoje pro jejich potřebu. Dopravní obslužnost je zde omezena na dva autobusové spoje v dopoledních hodinách a dva autobusové spoje v odpoledních hodinách v obou směrech (Ostrov – Klášterec a zpět). Jelikož se jedná z větší části o školní spoje, během prázdnin jsou spoje přerušeny a ostatní obyvatelé obce musí řešit náhradní dopravu do měst. V obci se nachází vlakové nádraží (zastávka), které má ovšem jen několik málo více spojů než autobusová doprava.

Obec se sice rozprostírá podél hlavní silnice I. /13, tudíž není autobusová doprava nucena nijak zajíždět pro cestující a zvyšovat si tak náklady na dopravu, ale tím, že většina obyvatel v produktivním věku je nucena dojíždět za prací mimo obec v různých hodinových intervalech, je pro ně výhodnější a efektivnější dojíždění vlastním automobilem, což způsobuje nízkou vytíženost autobusové a vlakové dopravy a tím i rušení některých spojů.

Místní komunikace

Celková délka místní komunikace je zhruba 15 km. Místní komunikace jsou v dnešní době, ve většině případů, v poměrně dobrém stavu, v posledních osmi letech volebního období byla většina z nich opravena či nově vybudována. Hlavním problémem v obci je nedostatek chodníků pro obyvatele žijící mimo střed obce. Jelikož se obec rozkládá podél hlavní silnice I. /13, je zde velké ohrožení bezpečnosti obyvatel, zejména při ranní špičce a nutnosti odvedení dětí do místní mateřské školy, která se nachází ve středu obce. Dále je v obci komunikace vedoucí k místnímu závodu Korunní, která vede podjezdem pod vlakovou tratí a není dostatečně široká a vysoká pro podjezd kamionů závodu Korunní.

K nedostatkům uvedeným výše, je v návrhu územního plánu navrženo několik výstaveb chodníků a přestavba železničního podjezdu.

Parkování je v obci, vzhledem k počtu rodinných domů a jejich samostatnému zajištění stání pro vlastní automobily, celkem dostačující. V obci se nachází tři bytové domy, před kterými je dostatek parkovacích míst pro jejich obyvatele. Jediný problém nastává u

bytového domu čp. 4, kdy se před budovou nachází velké parkoviště, které je ovšem z větší části majetkem soukromého podnikatele, a je otázkou času, kdy si svůj majetek zabezpečí tak, že na obyvatele bytového domu nezbude dostatek parkovacích míst. Poté bude muset obec přehodnotit část svého pozemku tak, aby na něm vytvořila dostačující počet parkovacích míst pro své občany.

Posledním problémem, se kterým se obec potýká, je hustý provoz silnice I. /13 po celý den. Jak je výše uvedeno, silnice vede po celé délce obce a není kolem ní prostor pro vybudování chodníků pro větší bezpečnost chodců. Jediným možným řešením, kromě plánované přeložky I. /13, je omezení rychlosti v kritických úsecích obce.

4.1.4 Ekonomika a trh práce

Cílem této kapitoly je popsat ekonomickou aktivitu v obci, její podnikatelské prostřední a zhodnotit nezaměstnanost obyvatel. Je nutné zmínit, že všechny tyto oblasti jsou ovlivněny tím, že obec Stráž nad Ohří leží v blízkosti větších měst (Ostrov, Karlovy Vary, Klášterec nad Ohří, Chomutov).

4.1.4.1 Ekonomika obce

V následující tabulce je uvedena ekonomická aktivita obyvatel v období 26. 3. 2011. Zdroj SLDB, ČSÚ.

Počet obyvatel	Eko. aktivní	Eko. neaktivní	Zaměstnaní	Nezaměstnaní
582	272	276	229	43

Ekonomická neaktivita obyvatel Stráže nad Ohří v 1. Čtvrtletí roku 2001 mírně převyšovala obyvatelstvo ekonomicky aktivní. Tento fakt potvrzuje stárnoucí obyvatelstvo, kdy v obci převažují neaktivní nepracující důchodci. Kategorie ekonomicky aktivních začne pravděpodobně narůstat za několik let, kdy bude do této věkové kategorie dospívat většina žáků a studentů v obci.

4.1.4.2 Podnikatelské aktivity v obci

V obci sídlí či vykonává svou činnost 140 podnikatelských subjektů. Jedná se zejména o obchodní společnosti, živnostníky, statní organizaci a zemědělské podnikatele. V tabulce jsou uvedeny všechny podnikatelské subjekty podle jejich převažující činnosti.

Podnikatelské subjekty celkem	140
Zemědělství, lesnictví, rybolov	14
Průmysl	14
Stavebnictví	13
Velkoobchod, maloobchod, opravy a údržba mot. vozidel	42
Doprava a skladování	7
Ubytování, pohostinství	17
Činnosti v oblasti nemovitostí	3
Profesní, vědecké a technické činnosti	7
Administrativní a podpůrné činnosti	2
Veřejná správa a obrana	1
Vzdělávání	1
Kulturní, zábavní a rekreační činnost	1
Ostatní činnosti	10

Zdroj: SLDB 2011, ČSÚ

V obci se nachází dvě restaurační zařízení, jeden obchod s potravinami, jeden autoservis, jeden zemědělský statek, jeden závod Korunní, jedna výrobní porcelánu, jedno kadeřnictví, jedna truhlárna, jedna mateřská škola a několik dalších drobných živnostníků.

Z rozhovoru s účetní podniku Korunní a. s., bylo zjištěno, že v podniku pracuje 94 zaměstnanců a z toho je 22 místních občanů. Obec Stráž nad Ohří má čtyři zaměstnance, a všichni jsou místními občany, a to včetně starosty obce. Dalším větším podnikem v obci je zemědělský statek, který zaměstnává celkem 13 osob a z toho je 9 osob místních.

4.1.4.3 Trh práce

Většina obyvatel Stráže nad Ohří dojíždí do zaměstnání do přilehlých obcí. Z 229 ekonomicky aktivních zaměstnaných občanů dojíždí do zaměstnání 191. Roční míra nezaměstnanosti se v obci pohybuje mezi 7,78% a 15,8%, a je v průměru vyšší než průměrná nezaměstnanost v karlovarském kraji, která činí pro rok 2012 10,84 %. V následující tabulce je zobrazen vývoj nezaměstnanosti v obci.

Období	Uchazeči o zaměstnání	Ekonomicky aktivní ob.	Míra nezaměstnanosti, v %
2007	27	347	7,78
2008	34	344	9,88
2009	42	334	12,57
2010	42	350	11,98
2011	43	272	15,8

4.1.5 Technická a sociální vybavenost obce, životní prostředí

4.1.5.1 Technická vybavenost

Vodovod – v obci se nachází několik obecních vodovodů vybudovaných svépomocí a část vodovodního řádu je vloženo do Vodohospodářského sdružení obcí západních Čech, který tento řád spravuje, a jehož je obec členem.

Kanalizace – v obci je dešťová kanalizace, která je vlastnictvím obce a část odpadní kanalizace, která je též vložena do Vodohospodářského sdružení obcí západních Čech.

Plynofikace – v roce 1994 byla obec plynofikována z části z vlastních zdrojů a z části dotací z fondu životního prostředí. Na tuto plynofikaci se napojilo 63 % obyvatel, důsledkem toho se snížily emise v obci, v nynější době je využívání plynu omezováno v důsledku zvyšování cen plynu.

4.1.5.2 Občanská vybavenost

V obci je pošta, která je spádová i pro obce spadající pod obec Stráž nad Ohří. Na území spádových obcí je kostel sv. Michaela Archanděla, kaple Panny Marie, které lze využívat pro obřady, jako jsou svatby, křtiny a bohoslužby. Je zde i mateřská škola, kterou z 87 % využívají místní rodiče pro své děti.

V obci chybí jakékoliv zařízení pro seniory: denní stacionář, pečovatelská služba apod.

Kultura - kostel sv. Michaela Archanděla je využíván zejména pro každoroční pořádání bohoslužeb a koncertů v období vánočních svátků a při obecní akci Rozsvěcení vánočního stromu na ploše před kostelem. Dále byl kostel,

prozatím, využít na několik svateb a jedny křtiny.

- JSDH spolu s obcí každoročně pořádá, na místním fotbalovém hřišti, „pálení čarodějnic“ s doprovodným programem pro děti a „dětský den“ spojený se soutěžemi v pohádkovém lese, ukázkou policejních a hasičských zákroků a je zakončen divadlem, do kterého se mohou místní děti aktivně zapojit.

- V restauračním zařízení „Pohoda“, se dvakrát do měsíce pořádají zábavy s živou hudbou pro dospělé.

Vzdělávání - mateřská škola se nachází v přízemí stávající budovy od roku 1953. Dříve byla v prvním patře této budovy i základní škola (I. stupeň), která ukončila svou činnost v roce 2002. Zřizovatelem mateřské školy je Obecní úřad Stráž nad Ohří. V objektu mateřské školy je jedna třída, školní jídelna, kuchyň, místnost pro odpolední spaní dětí, sociální zařízení, kotelna a tělocvična, která dříve sloužila i základní škole. Kapacita MŠ je 23 dětí, dojíždějí do ní i děti z okolních obcí. Mateřská škola nabízí seznámení s mnoha výtvarnými technikami, logopedii, kulturní akce i společné akce pro rodiče a děti.

- v budově obecního úřadu se v přízemí nachází místní knihovna s možností využití veřejného internetu. Knihovna je otevřena dvakrát týdně v odpoledních hodinách. Žáci, studenti a dospělý, zaregistrovaní v místní knihovně, mají možnost využití veřejného internetu za výhodnější ceny.

Sport - tělocvična v budově mateřské školy, je využívána pro kulturní akce dětí z MŠ a cvičení jógy a zumby místních žen.

- hřiště pro děti v předškolním věku, nově vybudované v roce 2009.

- fotbalové hřiště, využívané především pro akce JSDH a několikrát do roka pro fotbalová utkání týmů ze spádových obcí.

Zdravotní infrastruktura - v rodinném domě v obci, má pronajaté dvě místnosti lékaře, který do obce dojíždí z blízkého Ostrova dvakrát týdně.

4.1.5.3 Životní prostředí

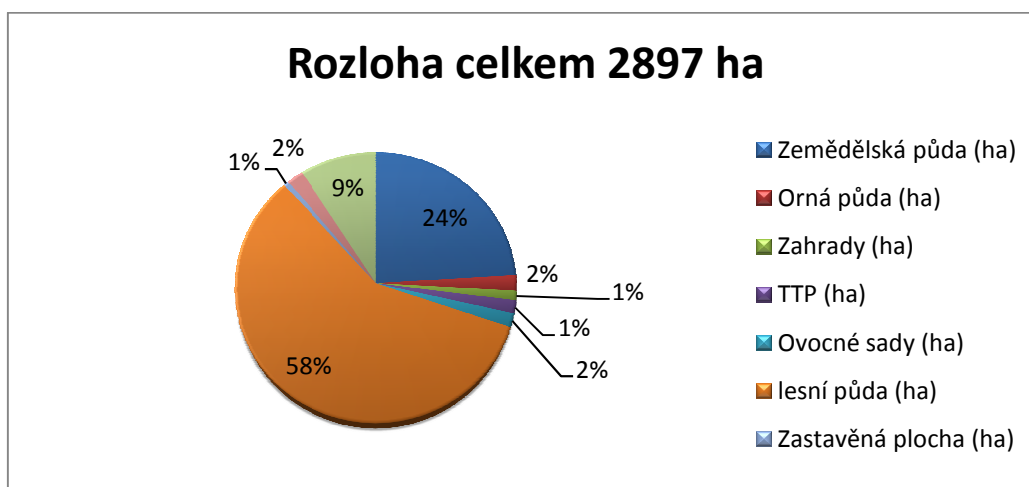
Obec Stráž nad Ohří a její spádové obce se nachází mezi Krušnými a Doupovskými horami. Středem obce protéká řeka Ohře.

Klimatický popis území

Území je po klimatické stránce velmi rozdílné. Údolí Ohře spadá do mírně teplé oblasti. Průměrné roční teploty se zde pohybují kolem 7,5° C, průměrné roční srážky dosahují 650 mm. Významným jevem jsou přízemní inverze a mlhy. Krušnohorská část území spadá již do chladné klimatické oblasti. Průměrné roční teploty klesají až na 3,5° C ve vrcholových partiích, průměrné roční srážky naopak dosahují 1000 mm. Vlivem členitosti terénu jsou v území velké mikroklimatické rozdíly.

Ovzduší: Kvalita ovzduší patří mezi základní faktory ovlivňující stav životního prostředí. Jak bylo již zmíněno, území obce je mezi Krušnými a Doupovskými horami a je obklopeno loukami a pastvinami. Ovzduší je dle názoru místních občanů a návštěvníků obce, více než příznivé. Narušitelem ovzduší obce byl čedičový lom (prašnost, hluk, otřesy), který ukončil svou činnost v roce 2010). Dnes jediným významnějším znečišťovatelem místního ovzduší je nadměrný silniční provoz na silnici I. /13, vedoucí středem obce.

Půda: V katastru obce Stráž nad Ohří se vyskytuje především lesní půda, dále zemědělská půda, která je tvořena ornou půdou, zahradami, trvale travními porosty a ovocnými sady. S velkým odstupem se vyskytují zastavěné a vodní plochy a nakonec jsou ostatní plochy.

Ve výše uvedeném grafu jsou uvedeny druhy půdy v katastrálním území obce Stráž nad Ohří dle % z celkové výměry.

Odpady:

V obci je zajištěn odvoz komunálního odpadu prostřednictvím soukromé firmy na řízenou skládku. Nemalá pozornost je věnována třídění odpadu – v obci jsou umístěny, na třech místech, kontejnery na plast a nápojové kartony, barevné a bílé sklo, papír. Svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu je zajišťován dvakrát ročně.

4.1.6 Hospodaření a správa obce

Shrnutí údajů o obecním úřadu

Adresa obecního úřadu	Stráž nad Ohří 21, 363 01 Ostrov
Starosta	Miloslav Záleský
Místostarosta	Jaroslav Douda
Počet zastupitelů	9
Finanční výbor	3
Kontrolní výbor	3

Zdroj: www.straznadohri.cz, vlastní zjištění

4.1.6.1 Veřejná samospráva

Obec Stráž nad Ohří zajišťuje pro své obyvatele běžné komunální služby. Z veřejných služeb poskytovaných veřejnosti lze jmenovat obecní úřad, poštu, dva hřbitovy, knihovnu a internet. V obci je jednotka dobrovolných hasičů s vlastní hasičskou zbrojnicí.

Příjmy a výdaje obce Stráž nad Ohří

V následující tabulce je analyzováno hospodaření obce, tedy výše a struktura celkových příjmů s výší a strukturou celkových výdajů za období 2008 – 2012.

Příjmy- výdaje/rok	2008		2009		2010		2011		2012	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Daňové příjmy	4 518	72	5 429	76	5 309	75	5 434,8	76	5 815	77
Nedaňové příjmy	1509	19	1 158,07	16	1392,7	20	1509	22	1576	20

Kapitál. příjmy			358,05	5	161	2				
Přijaté transfery	150,2	9	244,68	3	201,3	3	150,2	2	206,9	3
Příjmy celkem	6 249,8	100	7 189,8	100	7 064	100	7 094	100	7 597,9	100
Běž. +kap. výdaje	6 249,8	100	7 189,8	100	7 710	100	7 094	100	8 562,9	100
Výdaje celkem	7 094	100	7 189,8	100	7 710	100	7 094	100	8 562,9	100
SALDO	0		0		- 646		0		-965	

Zdroj: Materiály Obecního úřadu Stráž nad Ohří

Z výše uvedené tabulky je patrný relativní nárůst daňových příjmů obce, kolísavá úroveň příjmů nedaňových. Kapitálové příjmy v letech 2008, 2011 a 2012 byly nulové. Zajímavou vypovídací schopnost měly, v roce 2009, 2010 a 2012, dotační příjmy obce, dosáhly výraznějších částek v řádech desítek tisíc, což je pro tak malou obec, jako je Stráž nad Ohří, příjemné přilepšení na menší investice

Ve třech sledovaných letech byl rozpočet vyrovnaný, a v letech 2010 a 2012 došlo k zápornému saldu.

4.1.6.2 Hospodaření obce

Hospodaření obce je významným ukazatelem rozvoje obce. Nejvyšší vypovídací schopnost při posuzování způsobu a kvality hospodaření obce mají daňové příjmy a kapitálové výdaje.

Daňové příjmy obcí plynou z celostátního hrubého výnosu daní. Obec je financována na základě principu rozpočtového určení daní (RUD)². Procento, kterým se obce podílejí na procentní části celostátního hrubého výnosu daní se vypočte, jako součet poměru započtené výměry katastrálních území obce k celkové započtené výměře katastrálních území všech obcí, vyjádřeného v procentech a násobeného koeficientem 0,03, poměru počtu obyvatel obce k počtu obyvatel všech obcí, vyjádřeného v procentech a násobeného koeficientem 0,10, poměru počtu dětí a žáků navštěvujících školu zřizovanou obcí k počtu těchto dětí a žáků za všechny obce, vyjádřeného v procentech a násobeného koeficientem 0,07 a poměru násobku postupných přechodů, vypočteného pro obec pomocí koeficientů postupných přechodů, k součtu násobků postupných přechodů vypočtených za ostatní obce, vyjádřeného v procentech a násobeného koeficientem 0,80 a dále násobeného

² Schéma rozpočtového určení daní v letech 2013 – 2015 (bez SFDI, poplatků a pokut) – příloha č. 1

celkovým procentem, kterým se na části celostátního hrubého výnosu daní podílejí ostatní obce.

Příjmy z daní do obecního rozpočtu se dělí **sdílené daně** (DPH, daň z příjmu právnických osob bez daně placené obcí, daň z příjmu fyzických osob) a **výlučné daně** (daň z příjmů právnických osob placené obcemi a daň z nemovitosti).

Daňová výtěžnost

Indikátorem, který umožňuje porovnání výkonnosti ekonomiky obce, je daňová výtěžnost neboli daňové příjmy obce na 1 obyvatele. **Ukazatel daňové výtěžnosti** je definován jako poměr daňových příjmů v daném území k počtu trvale bydlících obyvatel. Sledovaným obdobím je v tomto případě vývoj v letech 2008 – 2012.

Ukazatel/rok	2008	2009	2010	2011	2012
Daňové příjmy (tis.)	4 518	5 429	5 309	5 434,8	5 815
Počet obyvatel	635	617	616	621	601
Daňová výtěžnost	7,12	8,8	8,62	8,75	9,68

Zdroj: interní materiály obce, vlastní zpracování

Pro zhodnocení stavu a rozvojových možností území je rozhodující ekonomická základna a finanční situace obce. Obec s vysokou daňovou výtěžností z příjmů právnických a fyzických osob lze považovat za příjmově zabezpečenou. Daňová výtěžnost obce je významným ukazatelem objemu disponibilních prostředků a kritériem pro čerpání případných dotací na podporu rozvoje dané obce.

4.1.6.3 Příjmy obce

Příjmy- výdaje/rok	2008		2009		2010		2011		2012	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Daňové příjmy	4 518	72	5 429	76	5 309	75	5 434,8	76	5 815	77
Nedaňové příjmy	1509	19	1 158,07	16	1392,7	20	1509	22	1576	20
Kapitálové př.			358,05	5	161	2				
Přijaté transfery	150,2	9	244,68	3	201,3	3	150,2	2	206,9	3
Příjmy celkem	6 249,8	100	7 189,8	100	7 064	100	7 094	100	7 597,9	100

Z tabulky vyplývá, že nejvýznamnějším zdrojem financování obce v sledovaném období byly daňové a nedaňové příjmy.

Dotační příjmy obce

Dotace obcím jsou vypláceny jednak v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtu obce (příspěvky na výkon státní správy, dotace na částečnou úhradu neinvestičních výdajů ve školství apod.) Jednak sem patří dotace, o které se musí obec ucházet prostřednictvím státu (jednotlivých ministerstev) vyhlašovaných programů. Další (pro roky 2007 – 2013) významnou možností financování záměrů obce je využití dotačních prostředků poskytnutých z Evropské unie. Jedná se především o Program rozvoje venkova, tématické Operační programy, Regionální Operační program a Operační programy územní spolupráce.

4.1.6.4 Výdaje obce

Výdajem obce jsou tvořeny běžnými a kapitálovými výdaji. Za běžné výdaje jsou považovány výdaje spojené s chodem obce, kapitálové výdaje jsou také označovány jako výdaje investiční. Právě pomocí kapitálových výdajů je hodnocena investiční aktivita obce.

4.1.7 SWOT analýza

SWOT analýza (Strengths – Weaknesses – Opportunities – Threats). Podstatou této metody je zjištění silných a slabých stránek, které na obec působí zevnitř a příležitostí a ohrožení, které obec ovlivňují zvenčí. Smyslem této analýzy je popis silných stránek, odstranění či omezení slabých stránek, realizace rozvoje příležitostí a omezení dopadu ohrožení.

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">• Zajímavá historie obce• Místní spolky, vytvářející místní kulturu• Relativně čisté životní prostředí• Dostupnost předškolního vzdělávání v obci• Vhodné místo pro bydlení se zajímavým okolím a přírodou• Blízkost větších měst	<ul style="list-style-type: none">• Silný provoz na silnici I. /13 vedoucí středem obce• Většinové dojíždění obyvatel za prací a do škol• Zvyšování průměrného věku obyvatel• Zvyšování nezaměstnanosti v obci• Nedostatečná sociální infrastruktura pro seniory

Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> • • Příležitost pro rozvoj cykloturistiky • Vhodné místo pro bydlení rodin s dětmi • Možnost čerpání finančních prostředků z dotačních zdrojů • 	<ul style="list-style-type: none"> • • Rušení autobusových a vlakových spojů • Stárnutí obyvatel obce •

4.1.7.1 Analýza dílčích oblastí

1. Doprava a dostupnost (dopravní infrastruktura, cyklostezky, dopravní dostupnost obce).

Silnými stránkami v této oblasti je snadná individuální dopravní dostupnost obce, dále můžeme zmínit snadné zásobování místního obchodu s potravinami a restauračních zařízení.

Naopak mezi slabé stránky obce určitě patří nedostatečná bezpečnost chodců (nedostatek chodníků, přechodů, zpomalovacích prvků), vysoké procento denně dojíždějících obyvatel.

Příležitostmi v dané oblasti vidíme v možnosti čerpání dotací na výstavbu prvků dopravní infrastruktury, v možnosti dojednání snížení rychlosti v kritických úsecích obce, a možné vybudování přeložky I. /13 (silniční obchvat).

Další omezení dopravní obslužnosti v obci, zvyšující se provoz na komunikaci I. /13 (zhoršení životního prostředí) považujeme za ohrožení.

2. Vybavenost obce a kvalita života obyvatel (charakteristika místních obyvatel, dostupnost zdravotní péče, služby a trávení volného času)

Jako silné stránky vidíme kvalitní předškolní vzdělávání, možnost využívání veřejné internetu a knihovny, klidné prostředí a čistou přírodu.

Slabými stránkami, nedostatečná sociální dostupnost pro seniory, nedostatečná propagace místních zajímavostí, snižování počtu kulturních akcí.

Hlavními příležitostmi je vybudování služeb pro seniory (Domov pro seniory sv. Lazara s pečovatelskou službou a bezbariérovým přístupem), zvýšení počtu pořádání kulturních akcí se zapojením místních spolků.

Ohrožení vnímáme v převládajícím počtu ekonomicky neaktivních, stárnutí obyvatelstva v obci, stavební uzávěra pro nové rodinné domy.

3. Ekonomické faktory (ekonomická aktivita obyvatel, nezaměstnanost, pracovní mobilita, počty zaměstnanců na území obce, fungování místní správy)

Silné stránky obce v této oblasti je dostatek ploch pro výstavbu rodinných domů (po ukončení stavební uzávěry), investiční aktivita obce, přiměřené zadlužování obce, dostupnost širšího sortimentu v místním obchodě (starší občané nemusejí často vyjíždět na nákupy do měst).

Mezi slabé stránky obce zahrnujeme vysoké procento pracovně mobilních obyvatel a naopak nízké procento zaměstnanců v místních podnicích.

Příležitostmi pro obec jsou rostoucí daňové příjmy obce, možnost získání dotací pro investiční záměry.

V této oblasti je zřejmé ohrožení v rostoucí míře nezaměstnanosti v obci i celém regionu, vnější ekonomické vlivy (zvýšení základní sazby DPH na 21% a snížené na 15%, zdražování).

4. Životní prostředí (kvalita ovzduší, odpady, hydrologie)

Silnými stránkami je vysoká podíl lesních a zemědělské půdy z celkové výměry, plynofikace a kanalizace, kterou využívá většina obyvatel, relativně čisté ovzduší, aktivita obce při třídění odpadu.

Vysoká frekvence provozu komunikace vedoucí středem obce (výfukové plyny) je považována za slabou stránku.

Příležitosti v obci spatřujeme v přechodu zemědělců na ekologické zemědělství, ve využití užitné dešťové vody na zavlažování, v úsporná energetická opatření (zateplování), v možnosti získání dotací na obecní čističku odpadních vod.

Ohrožení vyplývá ze zvyšování nákladů na vytápění (zdražováním plynu) a existence levnějších substitutů, s vyšší ekologickou zátěží (polské uhlí), neinformovanost obyvatel v oblasti životního prostředí.

B) Programová část

V následující části práce jsou uvedena opatření a doporučené podporované akce, navržené takovým způsobem, aby co nejvíce respektovaly potřeby a místní podmínky obce Stráž nad Ohří. Rozvojové oblasti jsou rozděleny na čtyři části a každá z nich má své priority rozvoje. Všechny uvedené priority vycházejí z poznatků získaných z rozhovorů s představiteli obce, regionálních dokumentů kraje, vlastního zjištění a projektů navržených zastupiteli obce.

4.1.8 Rozvojová oblast č. 1: Obyvatelstvo, kvalita života, sociální infrastruktura, bydlení

Strategickým cílem pro tuto oblast je rozvoj sociální infrastruktury, zvýšení zájmů občanů o politické a kulturní dění v obci, udržování a rozvojem kulturních a sportovních aktivit, zkvalitnění komunikace orgánů obce s občany a zvyšování kvality života v obci.

4.1.8.1 Rozvoj sociální a technické infrastruktury

V obci Stráž nad Ohří a jejích spádových obcích není plynofikace úplná, z větší části ji má pouze obec Stráž nad Ohří. **Prioritou č. 1 v této oblasti jsou nově navržené plynovody v obcích.** Ve Stráži nad Ohří by měly dosahovat celkové délky cca 870 m, a měli by sloužit pro plánovanou zástavbu v částech obce „nad hřbitovem“ a „nad školou“. Ve spádové obci Korunní je naplánovaná délka plynovodů na cca 1430 m. V obcích Boč, Smilov je navržena celková délka plynovodů na 3830 m.

Z důvodu plánované nové zástavby, areálu agroturistiky, chat a bytů je **prioritou č. 2 vybudování nových trafostanic.** Některé stávající trafostanice je nutno osadit na plný výkon a některé přezbrojit na transformátor.

Obec stále nemá lokální čističku odpadních vod, ta je, do budoucna, navržena v obci Stráž nad Ohří i v obci Smilov. V obci Stráž nad Ohří je tato investice příliš vysoká, proto se uvažuje o poskytnutí bezúročných půjček jednotlivým domácnostem, aby si čističku odpadních vod nechaly vybudovat domácnosti jednotlivě, a zhodnotily tím svůj majetek.

Nově navržená zástavba bude dále napojena na kanalizaci a pitnou vodu.

Hlavním projektem v blízké budoucnosti, a **prioritou č. 3**, je rekonstrukce budovy bývalé školy, první patro a menší část přízemí, a její přestavba na **dům pro seniory** s bezbariérovým přístupem a pečovatelskými službami. V domě pro seniory budou dva byty 1+1 a tři garsoniéry, pečovatelské služby budou poskytovány 24 hodin denně.

4.1.8.2 Rozvoj bydlení a kvalita života (občanská vybavenost)

Po zvážení nových aktivit turistického ruchu je navrženo několik turistických možností. V dnešní době je velký zájem o aktivity spojené s přírodou, obec Stráž nad Ohří a její spádové obce mají velký potenciál tento zájem uspokojit, díky přírodě a bohatému zemědělství. V obci je **prioritou č. 1, v této oblasti, vybudování agroturistického areálu** v oblasti Ráj, rozšíření stávající zemědělské usedlosti.

V obci Boč, je výhodou odlehlost spojená s blízkostí hlavní silnice I. /13 a řeky Ohře, kde je místní hotel, v létě, hojně využíván vodáky a, v ostatních obdobích, plně využíván, především německými, turisty, proto je plánované jeho rozšíření.

Další důležitou vybaveností obce, tedy **prioritou č. 2**, jsou možnosti bydlení. V obci **jsou** vymezeny **plochy pro novou výstavbu rodinných domů**, která je důležitá především pro rozšíření obce. Dále je naplánovaná sanace a dekontaminace bývalého areálu drůbežárny a jeho přestavba na bytový dům.

4.1.8.3 Zlepšení komunikace mezi orgány obce a občany, občanská angažovanost

Zastupitelstvo obce by se mělo zajímat o problémy a názory občanů a umožnit jim, aby mohli vznášet své náměty a připomínky ke všem podstatným záležitostem týkajících se obce. Občané by se měli o dění v obci a její záměry do budoucna více zajímat. Proto je důležité docílit vzájemné důvěry a spolupráce. Občané by si měli uvědomit, že vše, co dělají pro obec, dělají pro sebe.

4.1.9 Rozvojová oblast č. 2: Ekonomický rozvoj

Tato oblast je především zaměřena na snížení nezaměstnanosti, podpoře podnikání.

4.1.9.1 Snížení nezaměstnanosti

Obec se potýká s poměrně velkou nezaměstnaností, která je, mimo jiné, způsobena nízkou vzdělaností spojenou s obtížným získáváním zaměstnání. Obec musí přijmout taková opatření, která povedou k vzdělávání nejen dětí a mládeže, ale i mezi dospělými. **Hlavní prioritou č. 1 je dále zvyšovat kvalitu výchovy a výuky v mateřské škole**, podporovat další rozvoj celoživotní vzdělávání. Důležitým nástrojem ke snížení nezaměstnanosti je další vzdělávání dospělých prostřednictvím rekvalifikačních kurzů, které zvyšují naši konkurenceschopnost při získávání zaměstnání.

4.1.9.2 Podpora podnikání a rozvoj podnikatelské infrastruktury

Tím, že krajina obce neumožňuje rozvoj výrobního průmyslu, musí obec podporovat podnikání jiným způsobem. Obec může stávajícím i nově vznikajícím podnikatelům poskytnout pronájem nebytových prostor pro drobné podnikatelské činnosti. Neméně důležitou **prioritou pro podnikání v obci, je přednostní zadávání zakázek místní podnikatelům**, a tím udržovat jejich konkurenceschopnost oproti „cizím“ podnikatelům.

V obci se nachází jediný výrobní závod, a to stáčírna minerálních vod Korunní s. r. o., kde je důležitá hlavně její stabilizace.

4.1.10 Rozvojová oblast č. 3: Rozvoj dopravní infrastruktury, životního prostředí

Hlavním úkolem této oblasti je zvýšení bezpečnosti v obci, přechod na ekologické zemědělství a environmentální vzdělávání a obnova sadů.

4.1.10.1 Zvýšení bezpečnosti v obci a turistická infrastruktura

V obci a jejím okolí je **dlouhodobou prioritou č. 1 je vybudování několik turistických cest, cyklostezek a cyklotras**. K památce Himlštejn je navržena rozšíření a úprava turistické cesty. Dále vybudování cyklotras Krásný Les – Meluzína – Osvinov – Stráž nad Ohří, Kamenec – Boč, Stráž nad Ohří – Jakubov a Stráž nad Ohří – Mlýn nad Ohří (podél řeky Ohře).

Dalším záměrem je úprava stávající polní cesty pro zásobování a dopravní obsluhu budoucího areálu agroturistiky v „Ráji“.

Obcí prochází dvoukolejná trať č. 140, kde bude zřízen úrovnňový přejezd pro cyklisty, při cyklotrase u vlakové zastávky Boč.

Prioritou č. 2 pro obec je důležitá **úprava**, hojně využívané, **místní komunikace, pro osobní automobily a pěší, vedoucí k místní zastávce vlakového nádraží a vybudování chodníku**. S výstavbou místních komunikací se počítá k plochám určeným pro novou výstavbu rodinných domů.

Třetí prioritou a nejdůležitější částí rozvoje dopravní infrastruktury je **vybudování chodníků podél**, velmi frekventované, **hlavní silnice I. /13**, dostupnost místních obyvatel z okrajových částí obce je velice nebezpečná vzhledem k vytíženosti této komunikace a chybějícím chodníkům. Další vhodnou variantou, **prioritou č. 4**, ohledně bezpečnosti, je **vybudování přeložky silnice I. /13 (obchvat)**, čímž, by se stávající silnice I. /13 stala komunikací II. a tím by se značně omezil provoz v obci.

Další možnou variantou a **prioritou č. 5**, jak učinit dopravu místních občanů bezpečnější je, **navržení snížení rychlosti**, v kritických úsecích obce, s dopravní policií České republiky.

Pro zlepšení služeb dopravní obslužnosti směřuje **priorita č. 6 vybudování zálivů pro autobusové zastávky** v obou směrech na dvou okrajích obce.

Ve spádové obci Osvinov, je nutná oprava příjezdové komunikace a vybudování několika výhyben.

4.1.10.2 Přechod na ekologické zemědělství

V obci podniká několik desítek zemědělců. **Prioritou č. 1 pro tuto oblast je přechod na ekologické zemědělství**. Většina z nich už přešla se svým podnikáním na ekologické zemědělství³, avšak je potřeba, aby i ostatní zemědělci přispívali svým podnikáním k lepšímu životnímu prostředí.

4.1.10.3 Environmentální vzdělávání a obnova sadů

Obec usiluje o posilování životního prostředí, prostřednictvím třídění odpadů a neumíst'ování výrobních ploch, které mají negativní důsledky na okolí.

³ Ekologické zemědělství je založeno na obhospodařování půdy bez používání chemických vstupů, přispívá k lepším životním podmínkám chovaných zvířat a ochraně životního prostředí. [<http://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/ekologicke-zemedelstvi/>]

Všeobecnou prioritou je udržování ochrany životního prostředí, a proto je potřeba zapojení místních obyvatel a vychovávání budoucích ochránců kvalitního a čistého prostředí pro život v obci.

Obec plánuje pořádání přednášek o způsobu a důležitosti životního prostředí a vytvoření kroužku mladých ochránců.

4.1.11 Rozvojová oblast č. 4: Propagace obce

Prioritou pro rozvoj obce je důležitou součástí nabízení zajímavostí a turistických možností potencionálním uživatelům.

4.1.11.1 Zajištění kvalitnější propagace a prezentace obce

Důležitou součástí pro prezentaci obce jsou přehledné a lákavé webové stránky, ať už oficiální či neoficiální. U webových stránek je nutnost jejich pravidelné aktualizace akcí a jejich následné zhodnocení s připojením několika fotografií a možností vyjádření zúčastněných.

Další možností, jak obec zviditelnit, jsou tištěné brožury o zajímavostech a kulturních možnostech v obci.

Tištěné plakáty umožní přilákat návštěvníky z blízkého i vzdálenějšího okolí na kulturní a sportovní akce a tím zvýšit atraktivitu obce.

4.1.12 Finanční zajištění plánů obce

Priority a cíle uvedené v programové části tohoto dokumentu je možné financovat z více zdrojů. Tento dokument je navrhován na dobu cca 10 – 15 let z důvodu prodlevy některých stěžejních projektů, jako je například přeložka komunikace I. /13, na kterých jsou některé cíle závislé. Další překážkou v popisu financování některých plánovaných projektů v obci je fakt, že se nacházíme v období, kdy se překlenuje sedmiletý plán 2007 – 2013 na 2014 – 2020, a není tedy možné s jistotou určit z jakých prioritních os a oblastí podpory bude možné, projekty a plány obce, financovat pomocí dotací z fondů Evropské unie.

Obec Stráž nad Ohří může některé navrhované projekty financovat z části z fondu obecních rezerv, které má vytvořené vedle běžného rozpočtu a z části financované pomocí úvěru od některé z bankovních institucí.

Nemalou nadějí financování některých projektů obce, zřízení Domova seniorů s pečovatelskou službou, je finanční výpomoc Vojenského a Špitálního Řádu svatého Lazara Jeruzalémského, který má ve svém programu řadu takto zaměřených projektů, přičemž tento Řád již napomáhal s financováním opravy kostela sv. Michaela Archanděla ve Stráži nad Ohří.

Podle dosavadního sedmiletého plánu, mohla obec Stráž nad Ohří čerpat dotace z Regionálního operačního programu SEVEROZÁPAD, ze strukturálních fondů Evropské unie. ROP SEVEROZÁPAD obsahuje 5 prioritních os (Regenerace a rozvoj měst, Integrovaná podpora místního rozvoje, Dostupnost a dopravní obslužnost, Udržitelný rozvoj cestovního ruchu, Technická asistence), které jsou dále konkretizovány oblastmi podpory.

V současném programovém období 2007 – 2013 byly dotace poskytovány na základě více jak dvaceti operačních programů, v příštím programovém období 2014 – 2020 budou evropské dotace v ČR poskytovány na základě 15 operačních programů. Při zpracovávání materiálů pro národní rozvojové priority vycházelo ministerstvo pro místní rozvoj z návrhů nařízení Evropské unie, zkušeností a potřebnosti České republiky. Pro EFRR, FS a ESF cíle „Investice pro růst a zaměstnanost“ je navrženo 8 operačních programů, pro EFRR cíle „Evropská územní spolupráce“ je navrženo 7 operačních programů.⁴ Podle harmonogramu příprav na období 2014+ plánované přijetí/schválení operačních programů a Dohody o partnerství s Evropskou komisí na 11/2013 – 12/2013.

V současné době je také možné získat dotace z Programu rozvoje venkova poskytované z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD). Zprostředkovatelem Programu rozvoje venkova je Státní zemědělský intervenční fond, základní struktura Programu má čtyři osy (I. zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství, potravinářství a lesnictví, II. zvýšení biologické rozmanitosti, chránit vodu a půdu a zmírnit klimatické změny, III. zkvalitnění života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova, IV. pomoc místním obyvatelům venkovských mikroregionů principem „zdolana-horu“ vypracovat vlastní strategii rozvoje území, ve kterém žijí a podpořit projekty pro jeho rozvoj – metodu LEADER).

⁴ Podklad pro přípravu Dohody o partnerství pro programové období 2014 – 2020 ([http://www.mmr.cz/getmedia/65d8e201-ab8b-4423-98b0-98f7e516287b/Podklad-pro-Dohodu-o-partnerstvi-\(2\).pdf](http://www.mmr.cz/getmedia/65d8e201-ab8b-4423-98b0-98f7e516287b/Podklad-pro-Dohodu-o-partnerstvi-(2).pdf))

Pro následující období 2013 – 2014 jsou uvedeny důležité kroky, které budou v rámci přípravy PRV probíhat nadále v roce 2013 jsou (diskuse s nevládními organizacemi v rámci kulatých stolů i pracovních skupin, rozpracovávání programového dokumentu dle vodítek EK, koordinace s ostatními resorty (zejména MMR), příprava podkladů pro část Partnerské smlouvy za ministerstvo zemědělství, projednávání v rámci institucí EU). [www.eagri.cz, Program rozvoje venkova 2014-2020, ze dne 3. 3. 2013]

5. Zhodnocení výsledků a doporučení

Na základě stanovení hlavního cíle a jeho dílčích cílů byl zpracován návrh strategického plánu obce Stráž nad Ohří. Samotnému návrhu předcházelo zpracování teoretické části, pro bližší představu o základním dokumentu samosprávných orgánů obce pro řízení rozvoje svého území. Z výsledků analýzy dokumentů, především legislativy a odborné literatury, byly rozpracovány funkce, právní úprava, význam a postup tvorby strategického plánu obce. Po studiu programových dokumentů bylo možné popsat podrobnější popis strategického dokumentu s funkcemi jednotlivých zpracovatelů v různých krocích jeho tvorby.

Pro zpracování samotného návrhu strategického plánu pro obec Stráž nad Ohří byla provedena analýza obce a jejího okolí, na základě které byla vypracována analytická a programová část diplomové práce. Čerpáním dat z internetových stránek Českého statistického úřadu byly vytvořeny tabulky, ve kterých byly komparativní metodou znázorněny věkové kategorie obyvatel za několik let. Webové stránky obce Stráž nad Ohří umožnily nahlédnout a porovnat financování obce za současné i předešlé období. Dále byla na základě těchto stránek popsána historie obce a další zajímavosti nacházející se na jejím území. Z vlastního zjištění a rozhovorů s nynějším starostou a bývalou starostkou obce vyšly najevo možné plány a projekty, které by bylo dobré do budoucna uskutečnit. Tyto priority, s krátkým popisem a vahou potřeby, byly rozděleny do čtyř oblastí rozvoje.

Na závěr plánu byly uvedeny možnosti financování, z různých zdrojů, které obec může pro své priority využít.

V případě, že budou mít zastupitelé Stráže nad Ohří zájem o vytvoření strategického plánu pro svou obec, mohli by využít teoretický postup tvorby strategického plánu, který je vytvořen s ohledem na budoucí aktualizace, uvedený ve třetí kapitole této diplomové práce. Vzhledem k neustálým aktualizacím a novelám zákonů, které tvorbu strategického plánu doprovázejí, musí zastupitelé, případně i zhotovitel plánu, dbát na tyto změny a implementovat je do zhotovování strategického plánu. Představitelé této obce by měli brát v úvahu zejména to, co je opravdu v obci důležité rozvíjet, jak uspokojit potřeby svých občanů a jak tyto cíle a plány naplnit. Programová část této práce je zaměřena na samotnou obec Stráž nad Ohří. Opět mohou zastupitelé obce i zhotovitel plánu čerpat informace ze čtvrté části diplomové práce, avšak nyní již pro zpracování konkrétních cílů a plánů obce.

Zde lze čerpat rozdělení rozvojových oblastí dle potřeby a přiřazení jednotlivých priorit, které vychází z aktuálních zdrojů pro dané prostředí a možností obce.

Závěrem lze říci, že tato diplomová práce uvádí kompletní přehled o tvorbě strategického plánu pro tuto obec a je možné aby ji zastupitelé obce použili jako předlohu pro faktické zpracování Strategického plánu Stráže nad Ohří.

6. Závěr

Hlavní cíl diplomové práce, návrh strategického plánu obce Stráž nad Ohří, byl zpracován ve čtvrté kapitole.

Na základě studia interních materiálů obce a jejích webových stránek byly zpracovány základní údaje o obci Stráž nad Ohří, administrativní členění a popis obce, historie obce a její zajímavosti a regionální sdružení a obecní spolky. Analýza obce, jejího okolí a informace o životě v obci, umožnila lépe poznat potřeby obce a jejích obyvatel. Na základě těchto poznatků byla situace oblastí s jejich potřebami rozdělena na tyto kategorie, obyvatelstvo a bydlení, doprava a dopravní infrastruktura, ekonomika a trh práce, technická a sociální vybavenost obce, životní prostředí. Pro možnosti zajištění potřeb obce byla zpracována kapitola hospodaření a správa obce, která umožnila jasnější představu pro uskutečnění budoucích plánů obce. Výsledkem všech provedených metod byla SWOT analýza. Podstatou této analýzy bylo důkladné zjištění silných a slabých stránek, které na obec působí zevnitř, a příležitostí a ohrožení, které obec ovlivňují zvenčí. Po správném vyhodnocení těchto prvků analýzy, při kterých byly stěžejní informace zjištěné na základě rozhovorů, bylo možné upřesnit priority pro tuto obec. Zjištěné priority byly navrženy takovým způsobem, aby co nejvíce respektovaly potřeby a místní podmínky obce Stráž nad Ohří. Jednotlivé priority byly rozděleny do čtyř rozvojových oblastí.

První z nich se zabývala obyvatelstvem, kvalitou života, sociální infrastrukturou a bydlením. Prioritou číslo jedna bylo vybudování plynovodů v obci pro možnou novou výstavbu rodinných domů. Tato priorita je důležitá k přilákání nových lidí a rodin s dětmi do obce. Kvůli stárnutí obyvatel byla vybrána další priorita a to, zřízení domova pro seniory s bezbariérovým přístupem a 24 hodinovou péčí. Pro rozvoj cestovního ruchu v obci byla navržena priorita, vybudování agroturistického areálu, která je velmi žádaná, díky zvyšujícímu se trendu doby, kterým je zájem o venkovské prostředí a aktivity s ním spojené.

Druhou oblastí rozvoje byl ekonomický rozvoj obce, který v sobě zahrnuje snížení nezaměstnanosti s podporou podnikání v obci. Hlavní prioritou bylo nadále zvyšovat kvalitu výchovy a výuky v mateřské škole a podpora rozvoje celoživotního vzdělávání. V oblasti podnikání je důležitá podpora místních podnikatelů přednostním zadáváním zakázek.

Rozvoj dopravní infrastruktury a životní prostředí, byly předmětem třetí rozvojové oblasti. Nejdůležitější částí této oblasti bylo zvýšení bezpečnosti v obci, jejímž středem vede silnice I / 13., pomocí vybudování chodníků podél této komunikace, neboť je silnice velmi frekventovaná a většina obyvatel je nucena se do středu obce dostávat pouze podél této silnice. Turistická infrastruktura dlouhodobě usiluje o vybudování několika turistických cest, cyklostezek a cyklotras. Obec nabízí mnoho turistických atrakcí a jednou z možností, jak je navštěvovat, jsou právě cyklo výlety. Další prioritou oblasti byla úprava místní komunikace, pro osobní automobily a pěší, vedoucí k místní zastávce vlakového nádraží. Pro ochranu životního prostředí je prioritou přechod na ekologické zemědělství všech místních zemědělců. Tato priorita, je důležitá pro zachování čistoty a zdraví životního prostředí a zvýšení atraktivity venkovského prostředí obce.

Závěrečná rozvojová oblast se zaměřila na propagaci obce samotné. V dnešní době jsou možnosti jak propagovat obce široké. Obec může využít webové stránky, infocentra, spoty v médiích či tvorbu brožur. Díky kvalitní propagaci a aktualizaci dění v obci, je možné nalákat jak nové zájemce o bydlení v obci, turisty, tak i potenciální sponzory různých místních aktivit.

V závěru návrhu strategického plánu obce Stráž nad Ohří bylo uvedeno několik možností jak jednotlivé plány a projekty financovat. Všechny priority mohou být financovány buď z rezervního fondu obce, pomocí bankovních produktů, strukturálních fondů Evropské unie, sponzorů, kteří s obcí dlouhodobě spolupracují či vhodnou kombinací uvedených možností.

Rozvoj obce záleží víceméně na tom, jak je zastupitelstvo obce schopné správně stanovit cíle a plány na delší časové období. Obec by měla hájit zájmy svých občanů a pečovat o rozvoj svého území. Strategický plán může být vytvořen na takový časový úsek, aby se překrýval s volebním obdobím a napomohl tak budoucím zastupitelům ke snadnějšímu seznámení se se skončenými záměry a možnými budoucími plány obce.

7. Seznam zdrojů

Literatura:

1. ČMEJREK, J. *Obce a regiony jako politický prostor*. 1. vyd., Praha, Alfa nakladatelství, 2008. 165 s. ISBN 978-80-87197-00-4
2. FOTR, J., VACÍK, E. *Tvorba strategie a strategické plánování – teorie a praxe*. 1. vyd., Praha, Grada publishing, 2012. 384 s. ISBN 978-80-247-3985-4
3. JANEČKOVÁ, L., VAŠTIKOVÁ, M. *Marketing měst a obcí*. 1. vyd., Praha, Grada publishing, 1999, 184 s. ISBN 80-7169-750-8
4. KEŘKOVSKÝ, M., VYKYPĚL, O. *Strategické řízení – teorie pro praxi*. 2. vyd., Praha, C.H.Beck, 2006, 206 s. ISBN 80-7179-453-8
5. KOLEKTIV AUTORŮ. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 4. vyd., Plzeň, Aleš Čeněk, 2004. 447 s. ISBN 80-86473-80-5
6. PERLÍN, R., BÍČÍK, I. (zprac.). *Strategický plán mikroregionu: metodická příručka pro zájemce o strategické plánování ve venkovských mikroregionech a obcích* [online].
7. REKTOŘÍK, J., ŠELEŠOVSKÝ, J. a KOL. *Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací*. 1. vyd., Brno: Masarykova univerzita, 1999. ISBN 80-210-212-6-8.
8. SEDLÁČKOVÁ, H., BUCHTA, K. *Strategická analýza*. 2. vyd., Praha, C.H.Beck, 2006. 121 s. ISBN 80-7179-367-1
9. VEBER, J., a KOL. *Management: Základy, prosperita, globalizace*. 1. vyd., dotisk Praha: Institut řízení, 2000. 700 s. ISBN 978-80-7261-029-7.
10. VYSTOUPIL, J. A KOL. *Metody pro tvorbu strategických a programových dokumentů cestovního ruchu*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. ISBN 978-80-210-4290-2
11. WOKOUN, R. *Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie*. 1. vyd., Vysoká škola ekonomická, Praha, 2003. 328 s. ISBN 80-245-0517-7.
12. WOKOUN, R., MATES, P. *Management regionální politiky a reforma veřejné správy*. 1. vyd., Linde Praha, 2006. 351 s. ISBN 80-7201-547-8.
13. WRIGHT, G., NEMEC, J. *Management veřejné správy. Teorie a praxe – zkušenosti z transformace veřejné správy ze zemí střední a východní Evropy*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2003. 419 s. ISBN 80-86119-70-X.

14. OCHRANA, F. *Veřejné služby – jejich poskytování, zadávání a hodnocení*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 165 s. ISBN 978-80-86929-31-6.

Internetové a jiné zdroje:

1. Internetové stránky památek kraje www.pamatkyaprirodakarlovarska.cz
2. Internetové stránky Českého statistického úřadu www.czso.cz
3. Internetové stránky Sčítání lidu, domů a bytů www.sldb.cz
4. Internetové stránky Ministerstva pro místní rozvoj www.mmr.cz
5. Internetové stránky Ministerstva zemědělství www.eagri.cz
6. Internetové stránky Obce Stráž nad Ohří www.straznadohri.cz
7. Internetové stránky strukturálních fondů EU www.strukturalni-fondy.cz
8. Internetové stránky karlovarského kraje www.kr-karlovarsky.cz
9. Interní materiály obce Stráž nad Ohří
10. Návrh územního plánu obce Stráž nad Ohří
11. Program rozvoje karlovarského kraje
12. Příprava, tvorba a realizace strategických plánů obcí a mikroregionů
13. Podklad pro přípravu Dohody o partnerství pro programové období 2014 – 2020 – Vymezení programů a další postup při přípravě České republiky pro efektivní čerpání fondů Společného strategického rámce
14. Vlastní poznámky autora z rozhovorů vedených se současnými i bývalými pracovníky Obecního úřadu ve Stráži nad Ohří

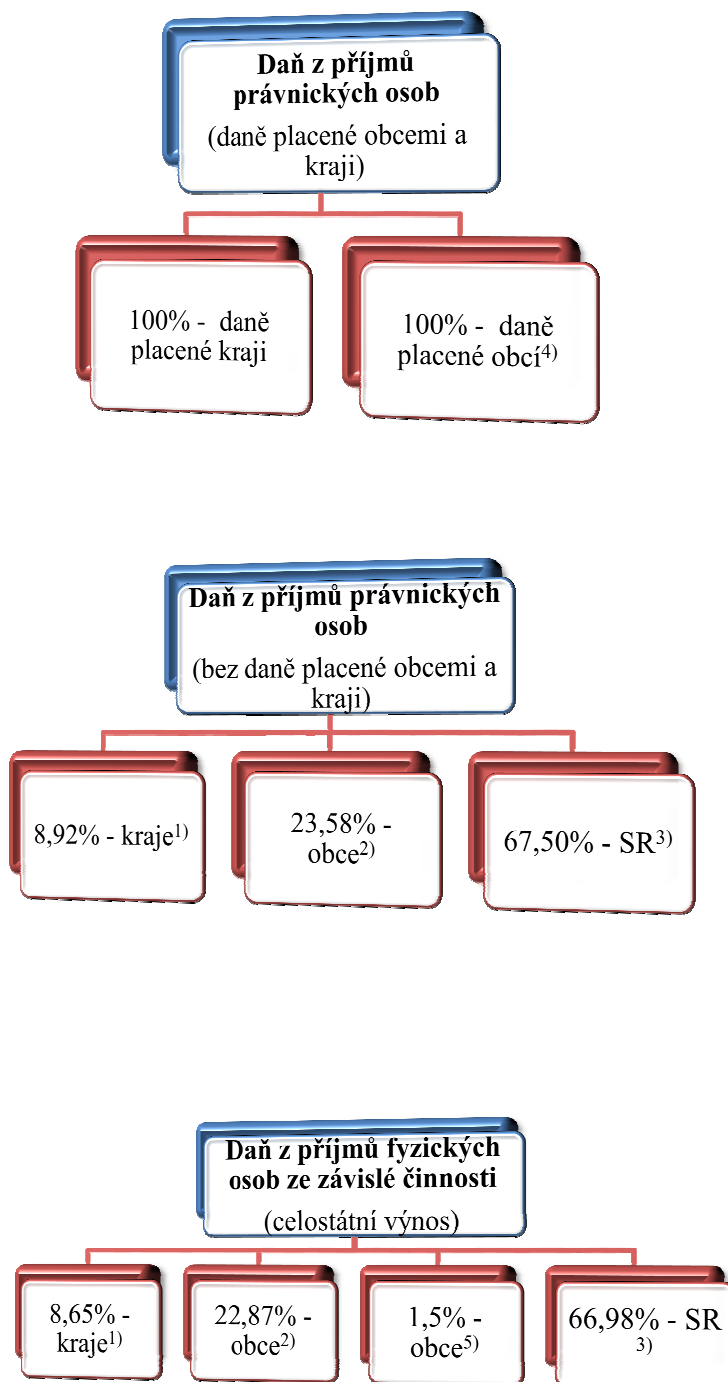
Legislativa

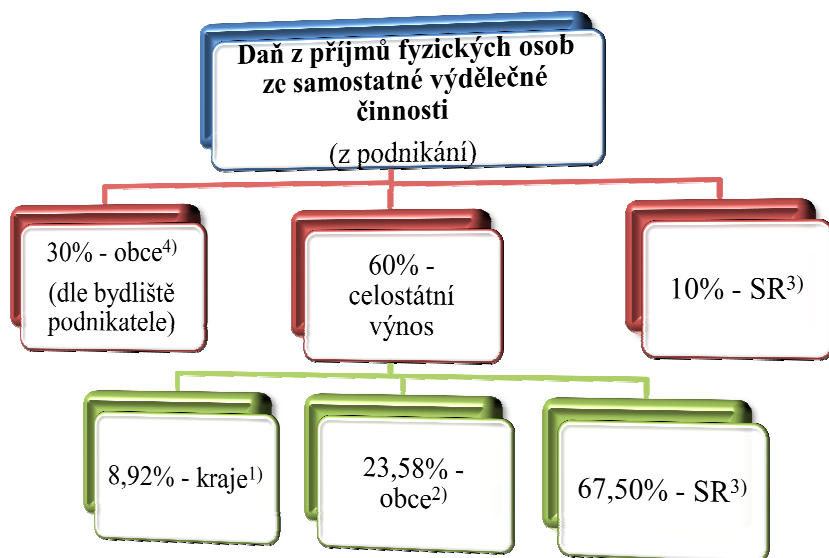
1. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění
2. Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, v platném znění
3. Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v platném znění
4. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění
5. Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění
6. Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, v platném znění

7. Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), v platném znění
8. Vyhláška č. 500/2006 Sb., vyhláška ze dne 17. prosince 2012, kterou se mění vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací dokumentace

8. Přílohy

Schéma rozpočtové určení daní pro rok 2013 – 2015

DPH
(celostátní výnos)

